

Bellpuig

REVISTA QUINZENAL
Nº 505 - ANY XXXV
Artà, 8 octubre 1994 (200 pts.)

**Ràdio Artà
Municipal,
nova etapa**

**"la Caixa" projecta tancar la seva xarxa de biblioteques i això afecta la d'Artà.
L'han oferida a l'Ajuntament i la negociació no ha acabat.**

"la Caixa" tanca la seva biblioteca

**25 anys d'ensenyament
secundari oficial**

**Original sèrie de
graffitti**

Bellpuig
Revista quinzenal

Num. 505, 8 octubre 1994

Redacció i Administració:

Rafel Blanes, 10 - Artà. Apartat n° 96

Tel. i Fax 83 50 33

(contestador automàtic)

Dipòsit legal: PM 57-1969
Imp.: Tirrena S.A. (Manacor)

c/ Pintor Gris, 2 tel. 55 52 12

Redacció:

Julen Adrián

Joan Amorós

Guillem Bisquerra

Rafel Carrió

Antoni Esteva

Andreu Genovard

Sebastià Ginard

Jaume Morey

Francesc Munar

Climent Obrador

Rafel Pérez

Monserrat Santandreu

Antònia Vives

Col.laboracions:

Miquel Dalmau

Joan Esteva

Maria Gelabert

Pere Ginard

Bartomeu Jaume

Miquel Mestre

Antoni Muñoz

Antoni Picazo

Jaume Sureda

Bartomeu Tous

Pere Vicens

Administració:

G. Bisquerra. Tf. 83 62 88.

Bellpuig no es responsabilitza del contingut dels articles que van firmats. No garanteix la publicació d'originals no demanats ni es compromet a donar-ne explicacions.

Bellpuig surt dos cops cada mes llevat dels extres de Sant Salvador i de Nadal.

BELLPUIG
ÉS
FER POBLE
subscriviu-vos-hi

Tancar una biblioteca no és cap present

«la Caixa» ha decidit tancar tota la seva xarxa de biblioteques i des del passat mes de juliol negocia amb l'Ajuntament les condicions per traspassar-li els fons bibliogràfics, el material i el personal junt amb una partida d'uns 5 milions per condicionar l'ampliació de la de Na Batlessa i pagar durant un any el salari d'un bibliotecari. Cal recordar que totes les caixes d'estalvis estan obligades per llei a dedicar la totalitat dels seus beneficis (llevada la part que es reinverteix en reserves) en Obra Social i que aquesta, segons la «llei Llorca», s'ha d'orientar a cobrir subsidiàriament aquells serveis, equipaments i en definitiva necessitats socials que no estiguin suficientment ateses per les institucions públiques.

Com recollim a l'informe, la biblioteca que La Caixa té decidit tancar cobreix part d'una demanda (prèstecs, punts de lectura, xarxa interconnectada...) que per diverses raons la biblioteca municipal, inclosa dins la xarxa del CIM, no pot cobrir. Es pot dir que fins ara aquest servei ha encaixat perfectament dins els objectius que marca la llei. Però d'un dia per l'altre «la Caixa» valora que les necessitats de biblioteques ja estan prou ateses pels ajuntaments i institucions autonòmiques i ha decidit tancar-les totes, traspassar els fons als ajuntaments com si d'un bon present es tractàs, i dedicar la seva obra social al SIDA i al Medi Ambient. A la comarca de Llevant això suposa el tancament de 4 biblioteques, les de Manacor, Son Servera, Capdepera i Artà, i que en aquest capítol La Caixa deixarà d'invertir aproximadament uns 15 milions que no diu quan, on, com ni en què vol gastar.

¿Per ventura els ministeris de Sanitat, o el d'Obres Públiques, Transports, Urbanisme i Medi Ambient, i les paral·leles conselleries del Govern Balear, no s'ocupen de tan importants assumptes? Arguments com aquests no ens semblen seriosos, i comprenem que s'escampi la sospita que, sota aquesta decisió, hi respira una voluntat de fer ús de l'Obra Social com d'un mecanisme més de publicitat i màrqueting, més atesa a mostrar una bona imatge, a sortir més als titulars de premsa que a garantir la millor rendibilitat social de l'Obra que vol dir-se Social. La decisió de tancar les biblioteques ens sembla més injusta encara perquè la majoria dels usuaris són al·lots i joves que hi van a fer feina o als que després de molts esforços de pares i ensenyants han aconseguit animar a la lectura, i que precisament per raó de la seva edat no estan en condicions d'expressar cap protesta davant una decisió com aquesta.

Creiem que una institució del prestigi de «la Caixa» ha de donar una explicació més satisfactòria que la que amb prou fatigues li hem pogut treure; però no és solament a «la Caixa» a qui toca informar als ciutadans, perquè tampoc és normal que l'Ajuntament, que sap des del juliol la voluntat de «la

Caixa», no hagi dit res públicament al respecte quan es tracta que gairebé la meitat de l'equipament de biblioteques públiques del poble està en risc. I deim públic perquè a l'usuari de les biblioteques tan li és que el titular sigui un o altre. Entitats com les Associacions de Pares dels centres d'ensenyament i tothom que estigui mínimament interessat no tans sols per la cultura, sinó perquè al poble es mantengui un nivell digne d'equipaments socials farien bé de reclamar aquesta informació, perquè tampoc seria la primera vegada que entre que es tanca un servei i es trasllada o amplia a un altre lloc ens trobam en un llarg interíem sense el que fins ara teníem.

25 anys d'Ensenyament Mitjà oficial

¿Es va equivocar la Sala quan a la cruïlla de 1973 va rectificar una primera decisió i va emprendre el camí de reforçar el Col·legi Lliure Adoptat, optar pels nous ensenyaments de BUP i COU de la llei Villar Palasi i endutarse i aplicar contribucions especials per adquirir els terrenys de Na Caragol i construir-hi el nou col·legi que avui és Institut? Els que s'espantaren per la inversió econòmica que es va haver de fer, ¿dubtarien ara que els beneficis han superat ja aquell esforç?

Rotundament, no. La va encertar de ple. Dels quatre CLAs d'aquells moments, només el de Pollença i Artà optaren per aquesta via. Avui Artà i Pollença tenen institut. Avui hi ha molts de pobles que es disputen els Centres de Secundària que s'han de construir i ofereixen solars i fins i tot accepten el cost de la construcció. Això ho va veure la Sala d'Artà fa vint-i-cinc anys i el poble se n'ha beneficiat durant un quart de segle. La va encertar de ple: segurament es tracta de la millor de les inversions fetes mai per l'Ajuntament, perquè des del curs 80-81 només genera beneficis, assegurats en el futur.

Errades

I grosses, les del número passat. La primera va ser a la portada on anunciàvem una notícia que finalment no vàrem publicar. La treim en la present edició: l'hem ampliat i constitueix l'informe sobre el tancament de la biblioteca de La Caixa.

La segona era a la pàgina dos. Ens oblidàrem de posar el número, que era el 505. Bé va anar que almenys figurava a portada.

I la darrera, a la darrera pàgina, va ser doble. A la foto d'aquells joves de la Joventut Seràfica dèiem «de dreta a esquerra», però els noms corresponien al sentit «d'esquerra a dreta», com sol ser habitual. I a més convertírem en Toni Seu, en un altre Toni. Rectificam ara dient que entre en Miquel Femenies i en Toni Bombo, asseguts davant a la dreta, hi havia en Toni Brunet Frau, Seu.

Un cop més hem de demanar disculpes.

«la Caixa» tanca la biblioteca

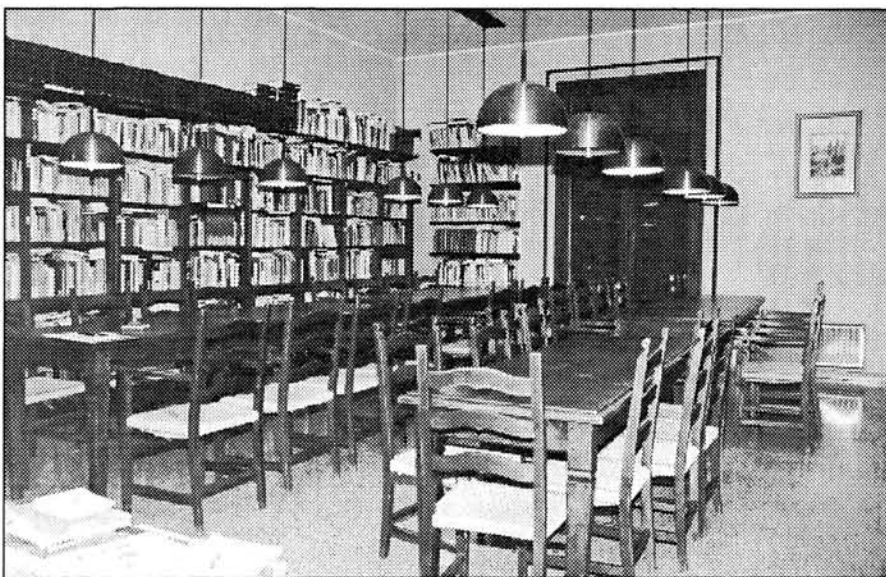
Vol que el traspàs a l'Ajuntament de llibres i material es firmi aquest mes

J. A. - La Fundació «la Caixa» ha decidit tancar les biblioteques de la seva xarxa, (112, de les quals 17 són a Balears), entre les quals es troba la que encara està oberta al públic al carrer Rafel Blanes, damunt les oficines de l'entitat d'estalvi. Aquesta notícia, que va ser avançada a començament d'estiu per «Bellpuig», s'ha confirmat a principis de setembre amb la proposta que el Sr. Jaume Martorell, director de la Fundació amb seu al Gran Hotel, ha tramès a l'Ajuntament per liquidar l'actual biblioteca.

«La Caixa» en paraules del Sr. Martorell entén que les competències en matèria de biblioteques ja estan cobertes per l'administració (ajuntaments i Consell), «a més serà més còmode per als lectors accedir a tots els llibres del poble des d'una sola biblioteca» i per tant vol fer donació a l'Ajuntament de tot el fons bibliogràfic (10.000 volums), el mobiliari i, si arriben a un acord, també la bibliotecària. Acompanya el lot una partida de 2 milions per condicionar la nova instal·lació del fons a na Batlessa i uns altres 2,5 milions per al salari anual (un any i prou) d'un bibliotecari, potser la mateixa Mª Angela Sureda, si l'Ajuntament li vol mantenir les condicions de feina actuals, o si no, un altre que l'Ajuntament contractàs; en aquest cas Mª Angela seria traslladada possiblement a Palma.

A partir d'aquesta cessió «la Caixa» s'estalviarà uns 3 milions anuals entre llibres (enguany, fins al juliol, han adquirit llibres per valor de poc més de 500.000 pts), personal i manteniment, dels quals diners, però, no hi ha cap garantia que es tornassin a invertir a Artà.

Una altra pèrdua important per als usuaris és la possibilitat d'accedir als

«la Caixa» vol traspasar la biblioteca a l'Ajuntament

fons de les 112 biblioteques de la xarxa de «la Caixa» i poder tenir en un parell de dies un llibre que no era a Artà però que sí es trobava per exemple a Lleida o a un poble de Girona. Martorell afirma que era un servei poc utilitzat (a Artà hi va haver 59 comandes en els set primers mesos d'enguany, d'un total de 2.013 préstecs), potser pel desconeixement de la gent, encara que segons ens diu la bibliotecària les comandes a la xarxa anaven augmentant.

Segons Joan Sureda, director de la sucursal de «la Caixa» a Artà, el Sr. Martorell li ha comunicat que les noves orientacions de les despeses de la Fundació, l'obra social de «la Caixa», es destinarà prioritàriament als temes de medi ambient i SIDA (deuen entendre que aquestes qüestions NO estan assumides per l'Administració), a més de les activitats que organitzen al Gran Hotel

i les exposicions itinerants. Preguntat si sap en concret a què pensen destinar el que deixaran de gastar en la biblioteca, Sureda va contestar que Martorell s'ha negat a donar cap xifra i s'ha limitat a contestar que els artanencs ens hem d'adonar que si hem tengut la sort de comptar durant tant d'anys (35) amb una biblioteca de «la Caixa», el pressupost de l'Obra Social s'ha de repartir amb altres pobles. En relació als locals, «la Caixa» està oberta a cedir-los temporalment si l'Ajuntament els els demana, cosa que fins ara no ha fet. A partir d'aquí Bellpuig no ha pogut treure res més en clar de les intencions de «la Caixa» de sobre on i en què volen invertir el que a partir d'ara lleven d'Artà.

Les caixes d'estalvi, a diferència dels bancs, no poden repartir els seus guanys en dividends, sinó que per llei estan obligades a destinar al finançament

NECESITA USTED UN SEGURO?
ECESITA INFORMACIÓN DE LOS SEGUROS QUE HAY EN EL MERCADO?
ECESITA AMPLIAR LOS QUE YA TIENE CONTRATADOS?

**CATALINA
TH. BONNÍN**

PROFESIONAL TITULADO, QUE SIN NINGUN COSTE ADICIONAL, LE OFRECERA ASESORAMIENTO PROFESIONAL GARANTIZADO E IMPARCIAL QUE, SIN ESTAR VINCULADO A NINGUNA COMPAÑIA DE SEGUROS (PARA NO PERDER LA OBJETIVIDAD), LE ACONSEJERA LO QUE ES MEJOR Y MAS ADECUADO PARA USTED.

LE FACILITAMOS ASESORAMIENTO Y PRESUPUESTO SIN COMPROMISO SOBRE CUALQUIER SEGURO

CORREDOR DE SEGUROS INSCRITO EN EL REGISTRO DE LA DERECCION GENERAL DE SEGUROS.

carrer Quatre Cantons, 5 (07570 - Artà) - Tel. 83 60 22 - Fax. 83 60 85

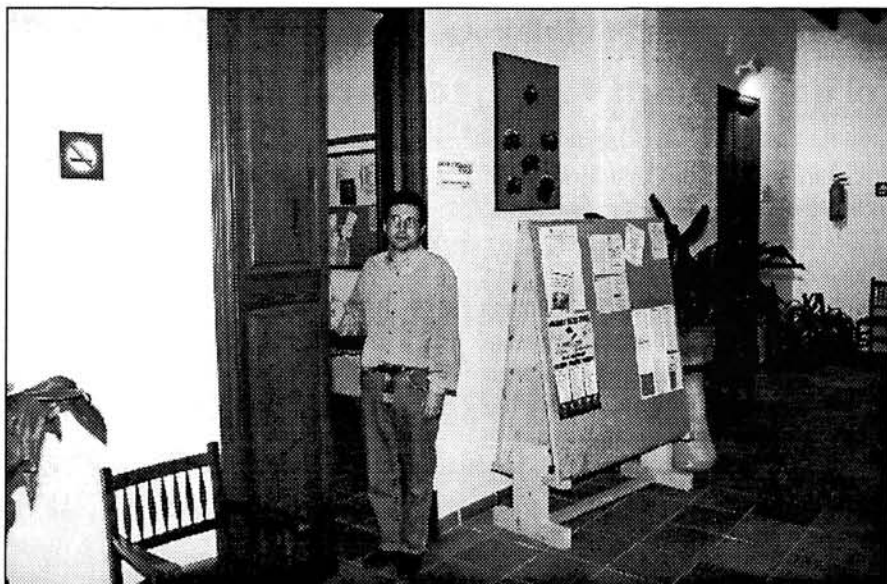
d'obres socials pròpies o en col.laboració la totalitat dels beneficis de cada exercici, que deduïts els impostos no hagin de integrar llurs reserves.

Montserrat Santandreu, regidor de cultura, ha garantit que el fons bibliogràfic i els llocs de lectura (35) que actualment hi ha a «la Caixa» es mantendran i que per això caldrà ampliar la biblioteca de Na Batlessa a la meitat de la planta baixa i potser també al segon pis. Però tot això està pendent que acabin les obres del Centre de Salut perquè els Serveis Socials municipals s'hi traslladin. També s'hauran de traslladar les oficines d'Educació d'Adults a les Escoles Velles, de manera que a Na Batlessa només quedaran l'SMOE, la sala d'Exposicions i la Biblioteca. De totes maneres veu molt difícil que el trasllat es pugui fer tan aviat com sembla ser el desig de la Fundació. El personal que fa feina a diferents serveis de Na Batlessa abunda en aquest escepticisme sobre la possibilitat que la ampliació de Na Batlessa es pugui realitzar a curt termini i preveuen problemes per traslladar els Serveis Socials i de l'Educació d'Adults.

La biblioteca de Na Batlessa, si es du a terme aquesta ampliació (de la qual es parlava fins i tot abans que es plantejés el tancament de la de «la Caixa»), duplicaria el nombre de volums (de 10.000 a 20.000) i passaria d'ocupar un pis, a ocupar-ne tres; es distribuiria l'oferta per edats i pisos, i hauria d'augmentar necessàriament el nombre de bibliotecaris. Segons Montserrat Santandreu l'Ajuntament està redactant una contraproposta per contestar a «la Caixa», sobretot referida a aspectes econòmics. Cal recordar que actualment l'Ajuntament té un conveni amb «la Caixa» pel qual aquesta li gestiona el cobrament de tots els impostos i taxes municipals. Molts de doblers.

El regidor de cultura té previst contractar com a fix Tomeu Fiol, el bibliotecari, quan acabi el seu contracte temporal (novembre) perquè s'ocupi també de tasques de gestió cultural, programació d'exposicions, gestió dels fons documentals Antoni Lliteras i Miquel Barceló, a més dels fons bibliogràfics de Na Batlessa, i pensen contractar una altra persona com a ajudant del bibliotecari i amb un contracte temporal d'un any.

Sobre la possibilitat de demanar que els locals de la biblioteca de «la Caixa» mantinguin un ús públic, el regidor afirma que seria interessant que es poguessin fer servir per diferents entitats que habitual-

Espai que requeriria l'ampliació de la biblioteca de Na Batlessa

ment demanen Na Batlessa per a les seves activitats; «però tot està pendent de les condicions del conveni i dels costos de manteniment. En tot cas l'Ajuntament no està disposat a realitzar inversions en uns locals que no són seus».

El tancament de «la Caixa» i l'ampliació de Na Batlessa vistos des de dedins

A més dels usuaris de la biblioteca de «la Caixa», amb tota seguretat és Tomeu Fiol, bibliotecari de Na Batlessa, un dels més afectats pel tancament de la biblioteca. Li hem demanat el seu autoritzat punt de vista.

Bellpuig.- Què suposa la fusió de les dues biblioteques en un sol espai?

Tomeu Fiol.- Això necessita esser contestat per parts:

Pel que fa a la catalogació dels llibres és obvi que si a la Biblioteca Municipal li duplicam, quasi de cop, el nombre de llibres caldrà fer un esforç ingent pel que fa a tot el procés d'entrada dels llibres (registre, catalogació, signatura topogràfica, col.locació...). En principi podríem pensar que ja que es duplica el fons de la Biblioteca caldria fer, en el menor temps possible, la mateixa feina que, en aquest apartat, s'ha fet durant els més de set anys de funcionament que ja porta la Biblioteca de Na Batlessa.

De tota manera, això no és exactament així perquè falta veure fins a quin punt es podrà aprofitar el catàleg de la Biblioteca de «la Caixa» a l'hora de crear un indispensable catàleg unificat.

El que em preocupa especialment és que aquesta fusió ens arribi en un mal moment pel que fa a la catalogació ja que a la Xarxa de Biblioteques del CIM aquesta tasca ha deixat de ser exclusiva de cada Biblioteca per passar a ser compartida entre la Biblioteca i el Centre Coordinador del CIM. En aquests moments s'estan abandonant els vells catàlegs i s'estan creant uns catàlegs informatitzats: un per a cada biblioteca i un de col.lectiu per a tota la Xarxa. Aquesta innovació, que a llarg termini alleugerirà de feina les biblioteques municipals, a hores d'ara ens resulta bastant problemàtica i feixuga.

Respecte a l'adequació de l'espai és evident que l'espai que ocupa actualment la Biblioteca no pot acollir, de cap manera, el fons bibliogràfic de la Biblioteca de «la Caixa». També caldrà augmentar els punts de lectura. Caldrà adequar nous espais i es desitjable i, així és vol fer, que aquests espais es trobin dins el mateix casal de Na Batlessa. La ubicació concreta s'haurà de fixar cercant la màxima funcionalitat que pugui oferir el casal.

Pel que fa a la demanda caldrà tenir ben present que des del moment en què es tanqui la Biblioteca de «la Caixa», la Biblioteca Municipal haurà d'acollir els seus usuaris. Personalment crec que el fet d'haver existit fins ara dues biblioteques ha suposat una bona oferta que ha estimulat la demanda dels serveis bibliotecaris. Serà tot un repte per a la Biblioteca Municipal que es noti el mínim possible el canvi que suposarà el tancament de la Biblioteca de «la Caixa» pel que fa als serveis bibliotecaris del Municipi.

Sobre les necessitats de manteniment, sembla clar que també augmentaran però no crec que sigui el capítol més important ja que no canviarà molt del manteniment que requereix actualment Na Batlessa.

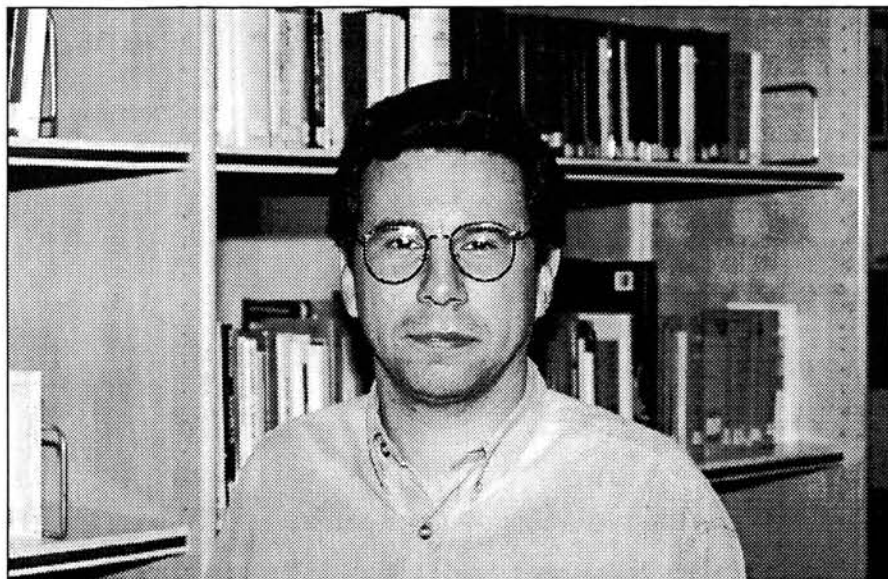
En relació al servei d'atenció al públic ja he comentat que és del tot previsible un augment considerable del nombre d'usuaris. Això obligarà a reforçar aquest servei.

Respecte a les condicions laborals, consider que es veuran més o manco alterades en funció de com es vagi desenvolupant tot el procés de la fusió que afecta a elements ja mencionats: catalogació, adequació de l'espai, demanda, etc. En qualsevol cas, però, és fa del tot ineludible un reforçament dels recursos humans que a hores d'ara es concentren en una sola persona que té també altres responsabilitats pel que fa la gestió de Na Batlessa.

B.- Actualment quina oferta i quina demanda té la Biblioteca de Na Batlessa?

TF.- Actualment, la Biblioteca ofereix un fons bibliogràfic de més de 9.600 llibres que es pot qualificar de modern i suficientment adaptat a la demanda quotidiana. Tenim una sala principal amb 24 punts de lectura i una sala infantil que en té 16. Consider que tenim una oferta molt digna de publicacions periòdiques (premsa i revistes). Tots els llibres, manco algunes excepcions, són susceptibles de préstec i tenim previst que sigui possible el préstec de nous materials (vídeos, compact-discs) quan aquests s'incorporin a la Biblioteca.

La demanda varia al llarg de l'any. Així passam d'una demanda molt alta durant el curs escolar a baixa durant l'estiu. Hi ha capvespres en els mesos d'hivern en què els llocs de lectura resulten insuficients. A això cal afegir-hi el préstec que suposa un 40% del total de les lectures, percentatge que creix a l'estiu.

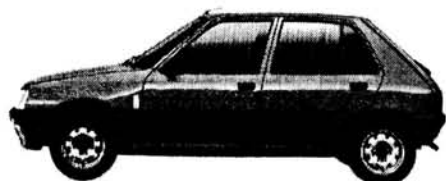
Tomeu Fiol, bibliotecari de Na Batlessa

Pel que fa a actes culturals la veritat és que relacionats estrictament amb la Biblioteca en realitzam pocs i gairebé tots es fan entorn al Dia del Llibre. Ara bé, a Na Batlessa es duen a terme tota una sèrie d'activitats culturals que d'una manera o d'altra dinamitzen el conjunt de la Casa de Cultura com a centre cultural.

B.- Teniu previst qualche sistema de préstecs similar al de la Xarxa de Biblioteques de la Caixa que fins ara permetia accedir al conjunt de fons de totes les biblioteques de la Caixa de Balears i Catalunya? Quina és la situació actual i quines perspectives té?

TF.- Actualment no és possible el préstec

interbibliotecari entre les biblioteques de la Xarxa del CIM. I això és així per dos motius ben clars: en primer lloc, no tenim accés als catàlegs de les altres biblioteques i per tant no coneixem els seus fons; i, en segon lloc, no hi ha cap sistema de correu o transport entre les biblioteques. El primer obstacle es solucionarà quan es conclogui el catàleg col·lectiu que, com he dit, s'està realitzant. El segon obstacle, el del transport, supòs que serà més difícil de solventar. Les biblioteques de «la Caixa» resolien aquest tema de manera econòmica i eficient tot aprofitant el correu intern de què disposen les seves oficines bancàries.

TALLERS DE REPARACIONS
Miquel Jaume Ferragut
VENDA D'AUTOMOBILS
NOUS I USATS

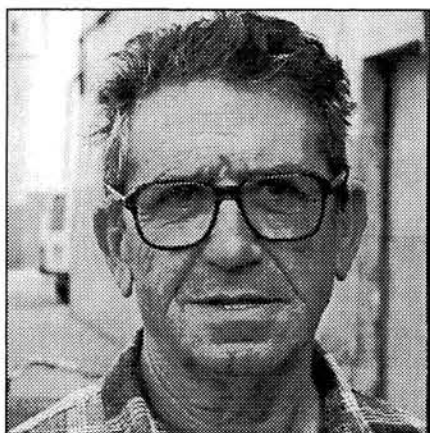
Taller: Pl. Conqueridor, 9 - Mostrador: C. Nou, 18
 Tel. 83 63 01 - ARTÀ

ESTANC CAN CABRER
caça i pesca

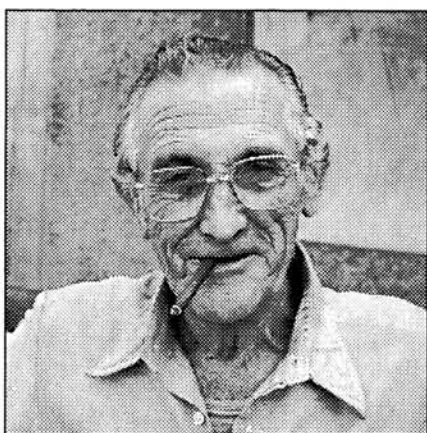
Pau Cabrer Mestre
 Ant. Blanes, 30 tel. 83 60 94 - ARTÀ

Com ha mudat el temps, i per què?

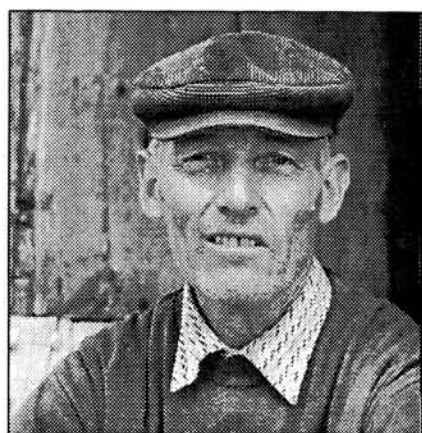
Joan Esteva Cursach

Una entrada de nord durava 15 dies, un any no era bo si els missatges no es podien menjar una quartera de blat a cobro. Els pagesos cercaven col·locar els seus fills en feines que estassin a cobro perquè així no es perdien jornals, era un factor que marcava diferències. El fred era el mateix, el que si crec és que era molt més mal d'aguantar, ara ja no hi ha aquella humitat que sempre hi havia per foravila. És ben segur que raons que expliquin aquest canvis ni ha d'haver per força, les muntanyes estan menys poblades, els focs i els cotxes crec que hi tenen molt a veure, són les úniques raons que jo hi veig.

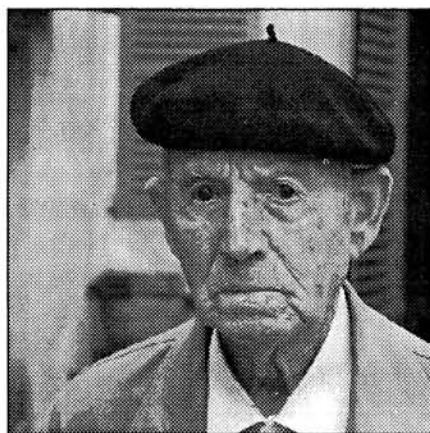
Joan Ginard Massanet

Quan jo era al lot feia els hiverns més dolents que ara, fred més fort i temps més plouguer. Diuen que les senyes d'aigua fallen, però jo crec que també abans en deien moltes de mentides. Crec que aquest temps, així com va fugir pot tornar. Ara ens fixam molt més en l'aigua del que ho fèiem abans perquè avui en dia se'n necessita molta més. Mal temps a la mar en fa igual que abans, si es perdien més jornals era perquè els elements de les barques eren molt més antiquats. Avui sense maquinetes també hi estarien molts de dies sense poder sortir.

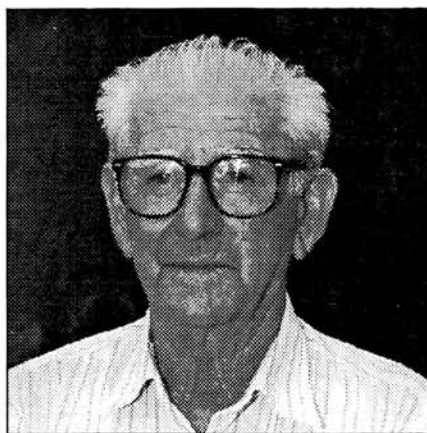
Jeroni Sancho Amorós

Tot ha canviat, els avions, els cotxes, molts productes que es tiren per foravila tenen substàncies perilloses, els plàstics, els esprais... l'atmosfera ja no és la mateixa. En els temps d'ara ja havia fet un parell de torrentades, devers Sant Bartomeu i Sant Roc ja en solia fer de grosses. Pels costers de s'Ermita, quan havia passat la borrasca, totes les mates que miraven a tramuntana tenien les fulles socarrades. El calabruix molts d'anys ens feia malbé l'oliva. Això sí, els arbres no tenien la malura que hi ha avui en dia, el mateix fred s'encarregava de matar tots els microbis.

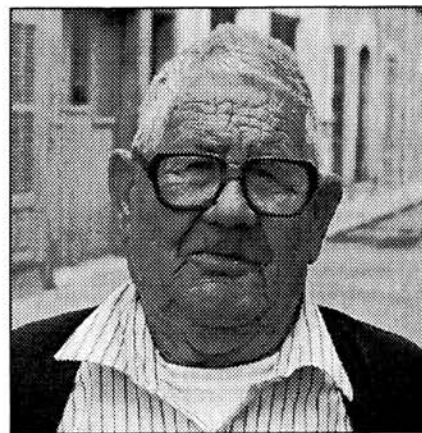
Antoni Lliteras Vaquer

També en feia de seques i se'n perdien moltes d'anysades, però les collades de brusques eren molt més llargues. Les aigües més fortes eren les d'octubre i novembre. Per arrancar a ploure s'havia de moure de llevant i llavors girar a tramuntana. Les muntanyes s'amaraven molt més i els torrents arrancaven a la primera ploguda encara que fes mesos que no hagués plogut gens. Record l'any 13 com un any molt sec, fins dia 24 de maig no fa fer ni una gota i esclatà amb la torrentada més grossa que he vist mai. La terra amb aquest canvis de temps ha vingut a menys, troços de sementers que abans es llauraven a sa Canova, avui no tenen ni un pam de terra.

Francesc Bisbal Orell

A la Colònia sempre ha estat normal que a l'estiu faci un parell de dies de calor, sobre tot quan fa aquestes llebetxades, però com l'estiu que hem passat, jo no en record cap mai. Quan es posava de tramuntana no en deixava cap de favera dreta, els hiverns eren ben granats i ara puc anar en camiseteta imperi tot l'any. També feia molt més vent i els temporals a la mar eren més freqüents. De tot d'una ens pensàvem que els avions a reacció espantaven els núvols, però crec que no hi tenen res a veure. No tenc molt clar que la contaminació sigui la culpable de tots aquests canvis.

Miquel Gil Estarellas

Dia 14 de setembre té vuitada i segons el temps que faci, serà l'any. Aquests anys passats sempre bufava vent de ponent, vent poc plouguer, i per això aquest parell d'anys molt secs. Enguany era de mestral i tramuntana, això vol dir que serà fresquet i plouguer. Torrentades sempre n'ha fetes, i grosses, no deixaven de rajar durant tot l'any i amb dos batuts tornaven a arrancar de nou. La gent que tenia bestiar per dins les Corbaies a vegades havia de fer molta volta per poder anar a donar-los menjar, el torrent havia sortit i no s'hi podia passar. És veritat que moltes coses no les podem saber perquè no està escrit, però el temps ha canviat moltíssim encara que he sentit a dir que totes les centúries són iguals.

Inaugurat el curs a l'Institut

El dia 27 de setembre es varen iniciar les activitats lectives a l'Institut Llorenç Garcías i Font, amb 519 alumnes matriculats i un Claustre format per 47 professors.

El detall de la matrícula és el següent:

3r d'ESO: 222 alumnes.

4t d'ESO: 133 alumnes.

1r de BATXILLERAT: 78 alumnes.

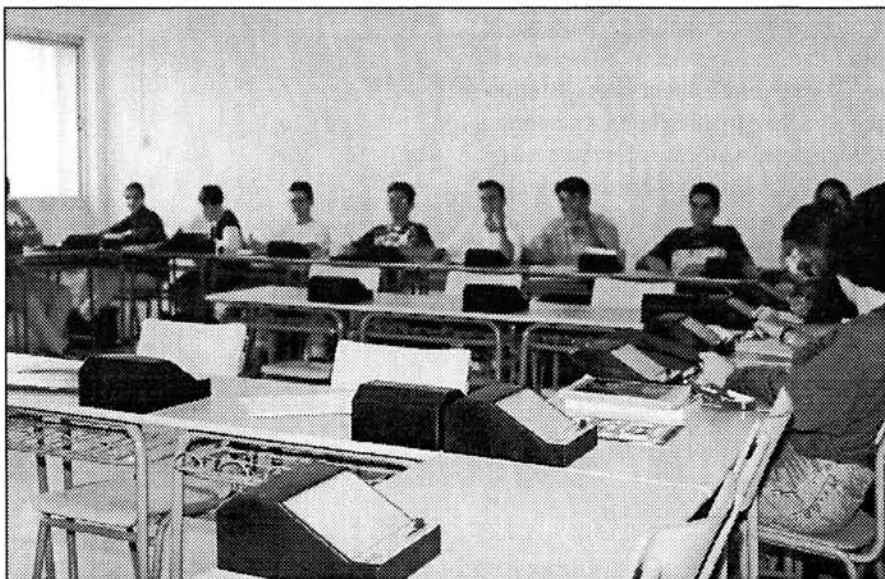
2n de BATXILLERAT: 97 alumnes.

Cicle Formatiu de 2n grau: 15 alumnes.

D'aquests, 215 són del municipi d'Artà, 182 del de Capdepera i els 122 restants dels de Sant Llorenç i Son Servera.

Com es desprèn de les dades de matrícula, enguany ja només s'imparteixen ensenyaments derivats de l'aplicació de la LOGSE. Els darrers exàmens de BUP i COU es varen celebrar a principis del mes de setembre. Eren les darreres activitats dels nivells que són en vies de substitució. El fet que l'Institut s'incorporàs de prest a la reforma, ha motivat que aquesta a Artà ja sigui del tot efectiva.

Una altra novetat és la confirmació que,

L'aula d'idiomes de l'Institut

a partir del proper curs 1995-96, els ensenyaments de Cicles Formatius s'ampliaran amb un de 3r grau que, com el que ara es fa, serà el de Gestió i Administració.

Tot i que la xifra d'alumnes és un pèl inferior a la del curs anterior, el Claustre de Professors mai no havia estat tan nombrós. L'increment, que es produeix en moment d'una política restrictiva del Ministeri, ha estat causat per dos motius.

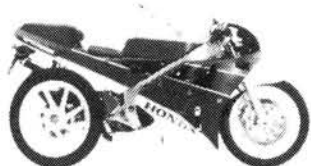
Per una part la més àmplia optativitat en el nou Batxillerat en relació al COU que ja no s'imparteix. Per l'altra, la consolidació del Servei d'Orientació que, a més del Pedagog Cap del Departament, i del Pedagog terapeuta que s'incorporà el curs anterior, enguany hi ha tres professors més de suport. Això ha permès la implantació d'un grup de Diversificació Curricular del qual se'n beneficien els alumnes que necessiten una atenció específica en certes matèries.

També s'hi fan obres, que se suposa que estaran acabades abans de Nadal. Es tracta de la reforma de l'antic gimnàs, no utilitzat des de la inauguració del polisportiu cobert. S'hi faran dues aules regulars i quatre d'específiques i de desdoblament. També s'adapten altres locals existents a noves necessitats complementàries.

Encara no s'ha resolt el contenciós amb AUMASA que s'obrí el curs passat, almenys en la forma en què l'APA desitja. Per una part continua obert l'afer judicial derivat de l'incendi de l'autocar ocorregut a principis d'any. Per l'altra, AUMASA continua fent el servei de transport escolar en els nivells subvencionats. La tibantor originada per aquell fet ha provocat que el transport dels alumnes de batxillerat,

Alumnes de tecnologia al taller, revisant un dels seus treballs

MOTOS-BICICLETES
COMERCIAL SANSALONI

c/ fondo nº 5 - tel. 83 62 93 - ARTÀ

que no és subvencionat, no s'hagi pogut cobrir totalment amb les companyies que tradicionalment el servien. Mentre Autocares Sard mantén la línia del terme de Capdepera, Autocares Levante no ha obtingut la llicència per continuar la dels termes de Son Servera i Sant Llorenç perquè, segons sembla, AUMASA ha plantejat el dret de preferència que tenen els concessionaris de les línies regulars, però l'APA s'ha negat a contractar amb la companyia. Així, els 38 alumnes que usarien aquesta línia no tenen, ara per ara, resolt el transport.

Com a darrera novetat recollirem el fet que dins poc temps s'iniciarà el procés electoral per a la constitució del nou Consell Escolar, perquè s'han complits els dos anys preceptius des de l'elecció de l'anterior.

Escola Municipal de Música

CURS 94-95

El passat dia 30 de setembre acabà la campanya per formalitzar es inscripcions a l'Escola Municipal de Música amb un total de 160 alumnes inscrits, 20 més que en el curs passat.

L'inici de curs serà el dilluns dia 10 d'octubre amb una programació per aquest curs 94-95, de solfeig i teoria de la música: iniciació, preparatori, passant per 1r curs fins al 5è. Els alumnes podran gaudir d'un gran nombre d'instruments per triar: piano, flauta, clarinet, saxofó, trompeta, trompa, fiscorn, trombó, bombardí, tuba i percussió. Cal dir, també, que es donaran classes per a majors de 25 anys.

Madò Esperança Bosch i Francesca Esteva, la seva filla. A.C.S.

Doble accident mortal

El passat dia 4 de setembre i seguint la mala ratxa d'enguany quant a accidents mortals a la nostra vila, n'hi hagué un altre a la carretera de Ciutat just al terme de Montuïri. Venint de Palma en Joan Alzamora, Metxo, amb el seu cotxe i acompanyat de la seva esposa i la sogra, tengueren un accident en el qual varen morir les dues dones, mare i filla. En Joan va dur més sort i solament va patir diverses contusions lleus.

Manifestam el nostre condol a tots els seus familiars.

(Un error en la paginació va deixar aquest text fora de la passada edició. Demanam disculpes)

Ràdio Artà Municipal

L'emissora municipal de ràdio que emet en freqüència modulada en el punt 107.8, és a punt de reprendre una nova etapa de la mà de Jaume Massanet, Bidigos, que hi aportarà la seva experiència en el mitjà perquè l'emissora local tenguí una presència viva entre els artanencs. La possibilitat que les emissores municipals puguin emetre publicitat podria ajudar al manteniment continuat d'una programació local.

En principi s'ha pensat en dues hores diàries de programació pròpia, segurament entre les 17 i les 19 hores. La resta de temps també emetria, connectada a l'emissora musical RAC 105.

Aquesta programació local estaria constituïda per un magazine de contingut variat: notícies locals, entreteniments, tertúlies sobre temes diversos, actuals i passats, esports, concursos, etc. Una de les pretensions és que els oients hi participin contínuament.

A través d'un sistema de connexió per telèfon es podria potenciar la presència del micro radiofònic al punt d'interès.

La programació actual dels caps de setmana es mantindrà i possiblement s'ampliï perquè la nova situació facilitarà que qui estigui interessat en fer ràdio tenguí les instal·lacions a punt. Com de costum, l'emissora continua oberta a tots els que hi vulguin participar i col·laborar.

A partir de la setmana que ve podria iniciar-se aquesta nova etapa. Hi haurà dos mesos de fase experimental per després avaluar-ne els resultats. En aquest temp també es redactarà el plec de condicions per tal d'assegurar que les funcions tutelades per l'Ajuntament es compleixin: independència, imparcialitat, obert a tothom, ús de la nostra llengua, etc. serien qüestions que es fixarien i que s'haurien de respectar.

En aquesta setmana estava previst una revisió tècnica de les instal·lacions i no es descarta una paulatina millora dels aparells per tal d'aconseguir una perfecta audició i facilitar a més, la gravació de programes.

CAP A UN SÍNODE DIOCESÀ

Trobada de les parròquies de la 4ª zona

El pròxim divendres dia 14 hi haurà la Trobada de començament de curs de les Parròquies de la quarta zona, que inclou les comarques de Migjorn i de Llevant, des de Lluçmajor fins a Cala Rajada. Aquesta trobada serà a Artà i consistirà en una intervenció del Bisbe i una celebració de l'Eucaristia. Acabarà amb un petit pisolabis a la casa d'exercicis. Els anys passats aquestes trobades s'han fet a distints pobles: l'any passat fou a Porreres i ara fa dos anys a Felanitx.

Està previst començar a les 8'45 del vespre i els actes es desenvoluparan a la Parròquia.

El plat fort d'aquesta trobada serà la convidada del Bisbe a preparar un Sínode diocesà que està decidit a convocar l'any que ve.

El sínode diocesà és el màxim òrgan de govern que el Bisbe té per promoure el bé de la diòcesi. Una acció que inclou com a constitutiva, que tot el poble de Déu amb els seus responsables expressin i formulin tots els desitjos i opinions sobre la marxa de la mateixa diòcesi i sobre el que convé perquè l'Església trobi els camins adequats al desenvolupament de la seva missió.

La convidada està formulada amb aquests termes: Junts feim camí. Cap a un Sínode Diocesà.

Nins i nines del Club ESTIU-VIU, acompanyats dels seus monitors

Estiu-viu-94

Hola!

Som un dels nins d'Artà que aquest estiu ha anat a les antigues escoles de F.P. a jugar i a passar una bona estona.

Casa dia en lloc de veure la tele o avorrir-me a casa, partia cap al Club ESTIU-VIU on m'esperaven en Pere, n'Antònia, n'Àngels i na Cati per fer coses molt divertides.

Sabeu el que hem fet? No? Doncs hem anat d'acampada, hem fet moltes excursions, ens ensenyaren a jugar a ping-pong, a fer paper reciclat, a fer titelles,

pintar camisetes, treballar el fang, hem anat moltes vegades a la piscina i, el més divertit, vàrem fer un viatge en barca, que tot i marejar-me un poc va ser tota una aventura.

Ah! Em deixava el més important: he fet nous i bons amics.

Això ha durat tot l'estiu, però ara ja s'ha acabat. Quina llàstima!

Ah! i sabeu què? M'agradaria que l'any que ve hi tornàs haver ESTIU-VIU i poder tornar passar un estiu com aquest.

Firmat: Un nin viu.

Moltes gràcies a tots els que ens han ajudat.

Campanya de Normalització Lingüística

CARPINTERIA SANCHO

MUEBLES DE COCINA Y BAÑO
DOBLE ACRISTALAMIENTO HERMETICO

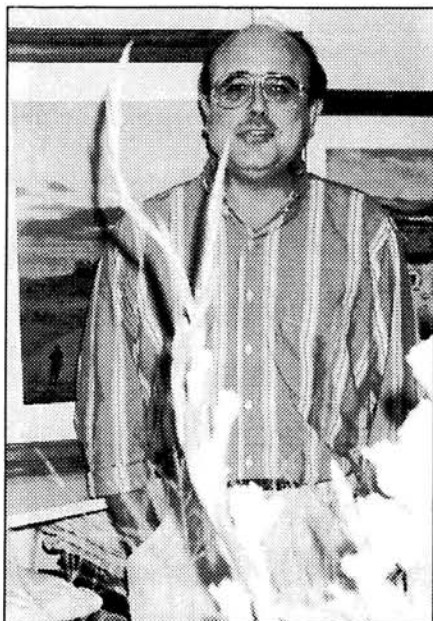
C/. Ciutat, 63 - 07570 - ARTÀ
Tel. 83 55 83

DE TOT EN
TEIXITS LLEVANT
(Balín)
(Clàssics - Novetats - Importació)

Plaça Barcelona, 2
Tel. 457078

(Davant l'Estadi Lluís Sitjar. Bus nº 8).

ATENCIÓ ESPECIAL ALS ARTANENCS
Recolliu la tarja acreditativa al
carrer Terrassa, 12 d'Artà.

Cèsar Estrany a l'acte de la inauguració

Cèsar Estrany

El passat divendres dia 23 de setembre es va inaugurar una exposició de pintura del conegut artista Cèsar Estrany a la boutique Vora Vora.

L'exposició, de 18 obres referents quasi totes elles a indrets artanencs, va ser molt admirada pels molts visitants. En Cèsar ens diu que es mou molt en la seva feina i que traspasa les fronteres de la península.

Enhorabona una vegada més a aquest simpàtic pintor, que ja fa 25 anys que resideix a la nostra contrada.

La Sala de Justícia durant el judici

Judici de faltes. Sentència.

El passat dia 28 de setembre, en el Saló de Sessions de l'Ajuntament d'Artà, i tal com anunciàvem en el número anterior de **Bellpuig**, es va celebrar un judici verbal de faltes, en audiència pública, per vexacions injustes en virtut de les denúncies presentades per C.M.M. i A.J.C., ambdós majors d'edat, com a denunciants i denunciats, alternativament, sense la intervenció del ministeri fiscal.

Segons sembla, A.J.C. sol·licità el pagament d'un deute, sense que això es pogués provar documentalment, a C.M.M. dins un establiment públic. Per aquesta causa, les dues parts s'insultaren mútuament.

El Jutge de Pau, D. Bartomeu Bisbal Martí, va resoldre multar A.J.C. i C.M.M. com a autors de falta lleu de vexacions injustes i al pagament de les costes processals.

Contestador
83 50 33
automàtic

«El paisatge d'Artà»

Per a divendres dia 14 està prevista la presentació de la reedició del llibre «El Paisatge d'Artà», de Josep Sureda Blanes, que han duit a terme l'Ajuntament i la Universitat de les Illes Balears. L'acte de presentació, que comptarà amb la presència del descendents de l'autor que donaren el seu consentiment per a l'edició homenatge, tindrà lloc a la sala d'actes de la Residència i serà a les 20'30 hores.

!! QUIN PROBLEMA MÉS IDIOTA !!

En els darrers anys, hem venut Cases, Xalets, Apartaments i Finques tan aviat que ara es pot dir que tenim més clients que propietats en venda.

Per això si Vostè vol vendre qualsevol propietat immobiliària o negoci

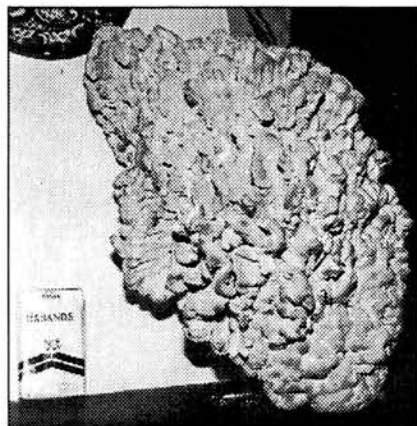
A QUALSEVOL INDRET DE MALLORCA
posis en contacte amb nosaltres tot seguit.

Li oferim un tracte absolutament seriós i professional i
¿qui sap?
pot ser el CLIENT que cerca la SEVA
PROPIETAT pensa contactar amb nosaltres avui mateix.
No ho dubti

TELEFONI'NS AVUI MATEIX.

Immobilarià
BELLAMAR
CALÀ RATJADA, S.L.

Avda. Cala Guva, 30 - 07590 CALA RATJADA
Tel. 818813 - 564725 Fax. 564207

Monumental gírgola de garrover.

Un bon grapat de dies ha estat exposada una descomunal gírgola de garrover al Bar Trial. Va ser trobada per Tomeu Brunet, Rollet, a la finca de Carrossa, de la qual ell n'és el garriguer. Molta gent la va sospesar i admirar i fins i tot li feren moltes fotos com també les nostres, de les quals en reproduïm una. 4'5 quilos, en una sola peça. Diuen que és comestible, però cap dels que ho afirmen l'ha volguda per menjar.

A la foto es pot comprovar les dimensions de la gírgola

Pep Tosar a «Poble Nou»

La sèrie «Poble Nou» que s'emet cada dia, de dilluns a divendres, per TV3 de Catalunya, a les 15'30 del capvespre, ja compta amb un nou personatge a les seves pantalles. Es tracta de l'actor artanenc Pep Tosar que, des que es reanuda la sèrie amb nous capítols, ja s'ha deixat veure encarant el paper d'un professor mallorquí de biologia d'un institut de Barcelona amb el nom de Guillem Pons. La fotografia, presa del televisor, mostra el professor Guillem (Pep Tosar) i la Júlia (Irene Montalà), alumna, asseguts al taulell del bar parlant d'un treball de l'institut.

AUTOS MORA, C.B.

SERVEI OFICIAL OPEL-GM

Vehícles d'ocasió: R-19 GTS, 5p. PM - BW i RENAULT CLIO 5p. Mecano PM - BN
NOVES OFERTES 1995 OPEL ASTRA
CAMPANYA HIVERN DE MANTENIMENT

Avinguda Costa i Llobera, 55. Artà. Tel. 83 53 16

Retorn de Cuba

Teresa Fuster Picó, de 75 anys d'edat, és una artanenca que emigrà a Cuba quan només en tenia set i que ara ha tornat a Artà, amb la idea de quedar-hi definitivament. L'acompanyen la seva filla, un nét amb la seva esposa, i un renét de dos anys. El fet que sempre hagi conservat la nacionalitat espanyola li ha facilitat la sortida de Cuba.

Se n'anà amb la seva mare i quatre germans més, tots sols, a reunir-se amb el cap de família, que havia partit un any abans. Des d'aleshores mai no havia tornat a Mallorca. En un reportatge recentment emès per TVE sobre els emigrats a Amèrica, va ser entrevistada i va manifestar que recordava els detalls del carrer Ponterró, on va néixer. En el proper número de «Bellpuig» projectam oferir una entrevista amb la que ha retornat, a qui desitjam una bona estada entre nosaltres.

Els torters ja es mouen

Durant tota aquesta setmana hi ha hagut moguda dels caçadors de tords.

Al bar Joan, cada vespre, els directius de l'Associació han atès les demandes de la renovació de llicències de caça de tords amb filats i el permís del G.B. Conselleria d'Agricultura i Pesca, llicència B-3 de caça.

Ara ja només falten fer els colls (encara que ja n'hi ha que els tenen fets), maldament la caça no s'inicia fins el dia 1 de novembre, dia de Tots Sants.

Esperem que en vinguin molts, i que s'aturin per la nostra contrada.

Les carritxeres dues setmanes després de la pluja: encara no treuen

Estiu calent

La calor d'aquest estiu ha fet estralls. Això no deu sorprendre ningú, però hem recollit entre els pagesos una dada que pot il·lustrar la duresa de l'estiu del 94. Després de l'incendi del 10 d'agost, s'especulava quan es torbaria a renéixer la pastura. La majoria d'entesos deien que entre una i dues setmanes ja n'hi hauria de nova. Qualque veu, però, va ser més realista i va dir que amb aquell estiu tan sec potser necessitaria més temps. I això s'ha confirmat. La primera pluja de dia 17 de setembre havia de donar el sus. Ni dia 24 ni dia 1 d'octubre les carritxeres havien recobrat. En canvi començava a néixer l'herba, habitualment més tardana. Aquest fenomen, que no ha passat per alt als pagesos, demostraria que l'estiu ha afectat fins i tot les arrels de les carritxeres que ara n'han de posar de noves. Detalls.

Ses Païsses

El passat dimarts dia 4 el Dir. Gral. de Cultura J. Francesc Romero, el Dir. del Museu de Mallorca Guillem Rosselló i l'inspector de Patrimoni Vicenç Homar visitaren el poblat talaiòtic de Ses Païsses. Acompanyats pel regidor de Cultura M. Santandreu recorregueren tot el monument i revisaren l'estadística de l'experiència que durant aquests tres mesos d'estiu l'Ajuntament hi ha duit a terme d'ençà que hi ha un vigilant encarregat del recinte i en té cura. Sorpresos per l'estat en què es troba el poblat des que està vigilat i compta amb un horari de visites i, sobretot, pels alts índex de visitants que té diàriament, els

representants de la Conselleria de Cultura manifestaren la seva predisposició per reiniciar diverses actuacions en el talaiot i veren amb bons ulls la proposta municipal de fer-hi algunes reformes bàsiques, donar continuïtat a les visites i elaborar un estudi per a futures actuacions que, segons ells, haurien de tenir continuïtat. De moment, la sol·licitud de subvenció sol·licitada des de la Sala sembla concedida i, entre altres coses, es destinaria a la construcció d'una caseta per al vigilant i per guardar-hi el material que es dona als visitants.

D'altra banda, la guia de Ses Païsses a editar entre Sa Nostra i l'Ajuntament és a punt d'entrar a impremta.

CONSULTORI MÈDIC

Clínic Artà

c/ Clutat, 39 - tel. 83 62 37
07570 - Artà

**MEDICINA GENERAL
REUMATOLOGIA**

CIRURGIA

DIETÈTICA

REVISIONS MÈDIQUES GENERALS (chequeos)

GINECOLOGIA

PEDIATRIA

**CERTIFICATS carnets d'armes
i de conduir**

Document

L'Ajuntament ha elaborat un informe per al·legar sobre el Pla General de Carreteres de la CAIB, com recollim a la crònica municipal. Pel seu interès el reproduïm íntegrament.

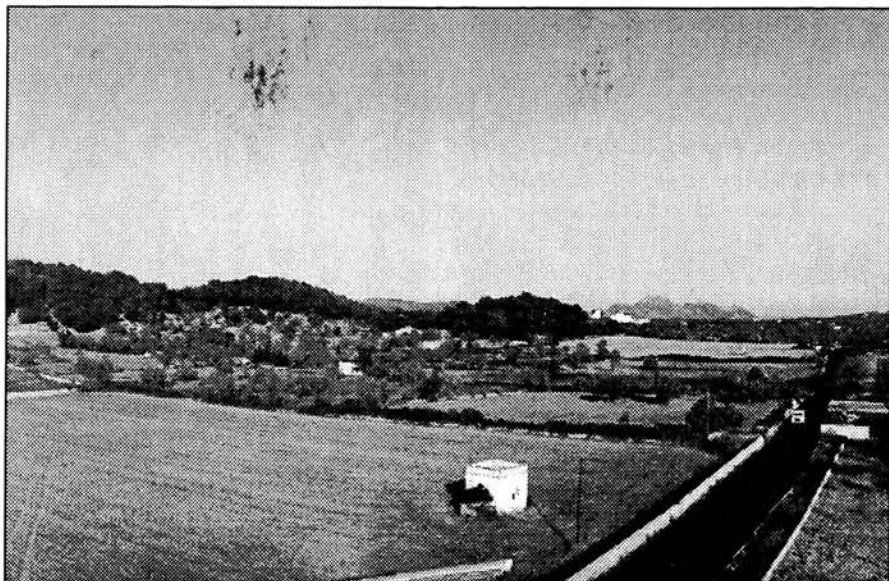
«Respecte de la proposta de canvis de titularitat (POMA.02)

1.- El Pla General de carreteres proposa que les carreteres PMV-3333 d'Artà a l'Ermita de Betlem i la PMV-4041 que uneix la PMV-4042 amb la PM-404, que passin de titularitat del CIM a titularitat municipal.

Consideram que dites carreteres haurien de continuar essent de titularitat del CIM, per una part perquè l'Ajuntament no disposa dels mitjans suficients per al seu manteniment i conservació; per altra perquè la carretera PMV-4041 consideram que és un eix que s'ha de potenciar ja que comunica el poble d'Artà amb la zona turística de Cala Millor i suposa una via d'accés d'una gran importància econòmica per al municipi.

2.- Consideram que la carretera que uneix la Colònia de Sant Pere amb Betlem, ara de titularitat municipal hauria de passar a titularitat del CIM o de la CAIB, ja que és una carretera amb molt de trànsit especialment a l'estiu i que necessita una remodelació important i un manteniment que l'Ajuntament no té capacitat per assolir.

3.- Consideram que la carretera que uneix Artà amb Cala Torta, en aquests moments de titularitat privada, hauria de passar a ser una via del CIM o de la CAIB, ja que de lo contrari estarà abocada a un procés irreversible de degradació que farà que

La carretera de Son Servera, al costat del futur Polígon Industrial, s'hauria de millorar per enllaçar amb la que va de Capdepera a Son Servera.

en pocs anys sigui totalment intransitable, ja que els particulars no fan cap tipus de manteniment i el que pot fer l'Ajuntament és totalment insuficient per garantir la seva integritat.

Respecte del programa de construccions en el període 1993-2000

1.- No es preveu en el Pla cap actuació de ronda a Artà i consideram que s'haurien de realitzar les connexions de circumvalació que hi ha previstes a les NNSS d'Artà entre la carretera C-712 i la C-715 i la de la carretera C-715 amb la carretera PMV-3333, per tal de descongestionar la circulació pel nucli urbà en el primer cas i per permetre l'accés de vehicles pesats en el segon, ja que ara han de travessar necessàriament el nucli antic del poble i són una greu font de problemes.

2.- La millora de la carretera PM-404 i la construcció del tunel d'es Vidrier han fet perdre centralitat a Artà en crear una

millor comunicació alternativa entre la zona de Cala Rajada i Palma, qüestió aquesta que es veurà reforçada amb les rondes de cintura previstes a Sant Llorenç i Son Servera.

Per tal de facilitar l'accés des d'aquest nou eix al nucli d'Artà s'haurien de preveure millores quant a l'amplària de la calçada i el pis de les carreteres PMV-4041 i la OMV-4042 cosa que no es contempla en el programa de construccions i aquest Ajuntament vol proposar que s'inclogui.

3.- En l'apartat anterior hem sol·licitat el canvi de titularitat de la carretera entre la Colònia de Sant Pere i Betlem, i en aquest proposam que s'hi dugui a terme una acció en el sentit d'augmentar l'amplària de la calçada i millorar el paviment».

JOYERIA

VIKY

RELOJERIA - PLATERIA

Fabricación Propia

Carrer de Ciutat, 16
Teléfono 56 22 63
ARTA (Mallorca)

Graffiti

Una insòlita policromia ha aparegut aquest estiu als murs interiors de la sèquia d'Es Còs i que en les fotografies adjuntes, privades del color, no llueixen com al natural. «Bellpuig» ha fet indagacions per tal de descobrir l'artista i finalment ha pogut saber que són obra de Pere Bastidas, un jove de setze anys que assisteix a un taller artístic de Barcelona, on viu actualment. Aquest estiu va venir de vacances a Artà, a casa dels seus familiars. És nebot de Sergi i Isabel Bastidas i també n'ha fet un al Cafè Parisien.

Es tracta de dibuixos dels que modernament han aparegut per parets i murs de les grans ciutats. No són vulgars pintades, sinó que tenen voluntat estètica i trencadora dels cànons pictòrics. Han encunyat un nom: graffiti. El fenomen metropolità ha arribat a la sèquia d'Es Còs.

El contrasentit té una explicació. L'artista necessita una paret llisa i, maldament la vida de les obres sigui efímera, no ho ha de ser tant com perquè un possible propietari del mur l'emblanquini l'endemà mateix. Les parets interiors de la sèquia reuneixen aquests requisits i així s'assegura una vida més llarga. No molesta, no agredeix interessos ni propietats particulars, ni distreu els conductors perquè no està prop d'una carretera. L'originalitat i la vistositat d'aquesta manifestació artística justifiquen un passeig de visita.

POMPAS FUNEBRES ARTANENSES

Plaça Orient, 6 - Capdepera

Para avisos y preavisos:
tels. 56 30 96 y 56 39 34

NOCTURNOS Y FESTIVOS

ESTÀ A LA VENDA

UN APARTAMENT
A CANYAMEL

informes al telèfon 83 67 10

FOTO TORRES c/ Ciutat, 2 - Artà tel. 83 60 88

**PROMOCIO
PRESTICIO**

PEL REVELAT D'UN RODET
+ LA COMPRA D'UN PACK FUJI

OBSEQUI :

* UNA CAMISETA

O BÉ

* UN SUPERBALL

(NOMÉS VÀLID PER A REVELATS
DE 24 O 36 FOTOS)

CENTRE FUJI

Plenari del 27 de setembre

Miquel Pastor renuncia a la dedicació exclusiva

L'equip de govern encara no ha proposat quin regidor la tindrà

Jubilació

En el primer punt de l'ordre del dia els regidors acomiaden el fosser Joan Guiscafrè Lull, recentment jubilat, i li fan entrega d'un rellotge com a obsequi i record dels anys de feina dedicat a un servei públic que ningú no voldria utilitzar.

El Batle a Felanitx

A continuació s'aprova l'acta de la sessió anterior i passam a la primera novetat del curs polític: Miquel Pastor comunica als presents que renuncia a la dedicació exclusiva per motius laborals (enguany farà feina a l'Institut de Felanitx). El batle explica que l'equip de govern ha considerat que perquè la gestió municipal no acusi aquest fet, serà necessari que un altre regidor tenguí dedicació exclusiva al treball municipal; però que com que la seva decisió de renunciar ha estat tan recent, encara no han decidit quin regidor se dedicarà a aquest treball. El Consistori es dona per informat i més d'un dels seus membres dirigeix la mirada cap al regidor Santandreu.

Pla d'Obres i Serveis

En el 4t punt s'aprova per unanimitat sol·licitar la inclusió al Pla Provincial d'Obres i Serveis de 1995 de la darrera fase del Pla d'aigües de la Colònia (25 milions), enllumenat públic de Na Pati (9 milions) i de Sa Pista (11 milions). També

En general, placidesa en els debats. Llevat de l'ocasió esmentada, tot s'apravà per unanimitat.

per unanimitat s'acorda sol·licitar al Ministeri d'Educació una subvenció de 2.200.000 ptes per a l'Escola de Música. Aquesta subvenció explica Monserrat Santandreu, regidor de cultura, s'invertirà en la compra d'instruments.

Pla de Carreteres

En el següent punt el batle demana aprovar un informe al Pla General de Carreteres de la Conselleria d'Obres Públiques i Ordenació del Territori del Govern Balear. Reproduïm, en aquesta mateixa edició, l'informe que va ser

aprovat.

El regidor Pep Silva alerta sobre una circumvalació del poble que està prevista en un segon programa de construccions pel període 2000-2010, un anell que voltaria el poble i que no està contemplat a les NNSS. El batle li respon que aquest anell està previst, però encara no té cap tipus de projecte i que ells tampoc no voldrien qualsevol tipus de circumvalació si no es fes amb cura de l'entorn. Acorden afegir a l'informe que el dia que es faci aquest projecte de circumvalació volen que es tinguin en compte els criteris

BAL - 090 Telefax 586470
Telex 69565 VGOR E

Calle Binicanelle, 12 Carretera Cala Agulla, 19
Tels.: (971) 585515 - 585552 Tels.: (971) 564300 - 564017
CALA MILLOR CALA RATJADA

VUELOS NACIONALES

MADRID	6.375 pts.
BARCELONA	4.875 pts.
VICTORIA	7.125 pts.
VALENCIA	4.875 pts.

**VIATGI MILLOR AMB
VIATGES MILLOR!**

GALICIA. Del 08 al 12 oct. 55.000 pts.

Incluye: Avión, hotel****, media pensión (3 días), pensión completa (1 día), 5 excursiones diarias, seguro y asistencia técnica, salida en grupo desde Palma.

VIENA en otoño. Del 29 oct. al 01 nov. 44.500 pts.

Incluye avión Palma/Viena/Palma, hotel**** con desayuno, traslados aeropuerto, seguro viaje y acompañante desde Palma.

VENECIA. Del 28 oct. al 01 nov. 59.700 pts.

Incluye hotel*** con desayuno, avión desde Palma, traslados, seguro viaje.

EURODISNEY-PARIS. Del 11 al 13 nov. 41.300 pts. (niños 33.700 pts).

Incluye hotel con régimen desayuno, traslados aeropuerto-Eurodisney-aeropuerto, pases de entrada, avión directo desde Palma, seguro viaje, guía acompañante.

COSTA-RICA. 8 días: 139.900 pts.

THAILANDIA. 9 días: 111.200 pts.

BRASIL. 9 días: 81.300 pts.

municipals.

El batle també respon una pregunta de Silva sobre si les NNSS contemplen o no l'ús públic de la carretera de Sa Duaia. Aquesta via està inclosa dins dels Sistemes Generals d'Artà. Tots els camins privats que van a la mar tenen servitud de pas peatonal, excepte en la carretera de Cala Torta, que també en té de vehicles. Els propietaris no van al·legar res quan estava obert el període per fer-ho, però ara sí. «Espreveu que ens posaran un contenciós, però bé...». Segons el batle la servitud està creada, una altra cosa és que quan es faci efectiva s'hagi o no d'indemnitzar.

El regidor Amorós planteja que amb les circumvalacions de Sant Llorenç, Son Servera i el túnel des Vidrier, el trànsit de tota la zona de Cala Rajada anirà per Son Servera i que cal cercar qualche mesura per compensar-ho. El batle li respon que això es pot compensar amb l'eix d'Alcúdia. Al final l'informe s'aprova amb l'abstenció dels dos regidors del PP i 11 vots favorables.

Precs i preguntes

Només en presenta el PSOE. Les oferim en transcripció gairebé literal:

1.- Quin ha estat el cost del programa de les festes de Sant Salvador 1994?

Batle: El programa, cartells i difusió publicitària, 810.000 pts tot inclòs. El disseny i la maquetació han estat realitzats gratuïtament per l'artista convidat a les festes, i el muntatge el van fer els al·lots de l'Institut que col·laboren en l'organització de les festes. Si no, hagués estat molt més elevat. Ho ha estat un poquet més que altres anys, però no massa.

2.- Quin tipus de contracte tenia l'Ajuntament amb l'artista Jaume Falconer?

Batle: Cap tipus de contracte ni de relació laboral. Era l'artista invitat a les festes que com és tradicional va elaborar el cartell, i donada la seva qualitat com a dissenyador gràfic va col·laborar desinteressadament en la confecció del programa. L'exposició que va realitzar a les festes la

va fer en les mateixes condicions que la fan tots els artistes: l'Ajuntament edita la publicitat i l'artista dona una obra a l'Ajuntament.

3.- Per què no es du a terme una neteja amb aigua i lleixiu a pressió els carrers més afectats per la bauxa de les festes?

Batle: Consideram que és una suggerència que pot ser tenida en compte per l'any pròxim, però fins ara no s'ha duit mai a terme, ni tans sols quan el PSOE estava a l'equip de govern i tenia la delegació de festes.

4.- Per què no es du una neteja continuada en Na Batlessa?

Batle: Possiblement no tenim Na Batlessa tan neta com desitjaríem. La persona que s'encarrega d'aquesta feina, Maria Nicolau, ha estat de baixa per maternitat, i la seva feina ha estat coberta amb el personal de la plantilla, i per això la neteja d'algunes zones, com a Na Batlessa, no ha estat tan sistemàtica. De totes maneres hem d'admetre que no estam satisfets del nivell de neteja dels exteriors de Na Batlessa.

Tomeu Ginard: Es fa net els dilluns i els divendres. El problema és que a més va caure damunt festes i tenguérem problemes de personal, i es va descuidar una mica just quan s'utilitzava més Na Batlessa. Ara torna a estar net. No en el punt que nosaltres voldríem, però...

Silva: Si l'equip de govern no està satisfet, ens donam per satisfets.

Xisca Piris: ni de Na Batlessa ni de tot el poble... (Rialles de fons)

5.- Té l'equip de govern la intenció de crear una comissió especial de seguiment del programa 5B, o creu més oportú que cada grup presenti les seves propies propostes?

Batle: Aquest tema ja s'ha tractat anteriorment i el vàrem tractar en comissió informativa. Vàrem decidir que la comissió d'Hisenda fos la que s'encarregàs d'aquest tema. Ens oferim a tenir una sessió monogràfica tan aviat com el

programa presentat pel Govern Balear sigui aprovat a Brussel·les.

6.- Quin és el cost del depòsit regulador d'aigua potable de la Colònia de Sant Pere?

Tomeu Ginard: Aquest projecte va englobat dins del projecte de Sanejament, de 120 milions, i segons l'enginyer estava pressupostat en 13.022.855 ptes, però quan es va subhastar fer es va adjudicar amb una baixa del 28,05%.

7.- Què entèn l'equip de govern quan es sol·licita permís per a la construcció d'un aljub enterrat?

Batle: Entenem que és un depòsit d'aigua que es construeix per devall del terreny... (Més rialles i comentaris festius).

8.- Quina és la quantitat exacta recaptada al Talaiot de Ses Païsses? Hi ha cap tipus de despesa?

Batle: Recaptat, 704.300 ptes, i les despeses són el sou d'un cuidador que es financia amb una altra col·laboració amb l'INEM, que en aquest moment ens la paguen al 100%. Està previst editar unes guies, per a les quals tenim un ajut d'1.000.000 de pts de Sa Nostra. Tant la valoració econòmica com la dels que visiten el talaiot és molt positiva, i tenim previst la construcció d'un habitatge de fusta, tant per guardar-hi material como per servir de refugi a l'encarregat durant l'hivern, perquè pensam que es pot mantenir el ritme de visites. També hem sol·licitat de la Conselleria una ajuda per fer restauració de restes arqueològiques, està pendent de contesta, i si ens la donen l'Ajuntament també hi hauria de posar una part.

9.- Pregam que se'ns faci arribar la memòria del projecte d'instal·lació de la xarxa d'aigua potable i pel clavegueram de la Colònia de Sant Pere.

Batle: Està al despatx de secretaria i la poden consultar quan vulguin.

LLISTA DE NOCES

ELECTRODOMÈSTICS

JUGUETERIA

Comercial Sansaloni

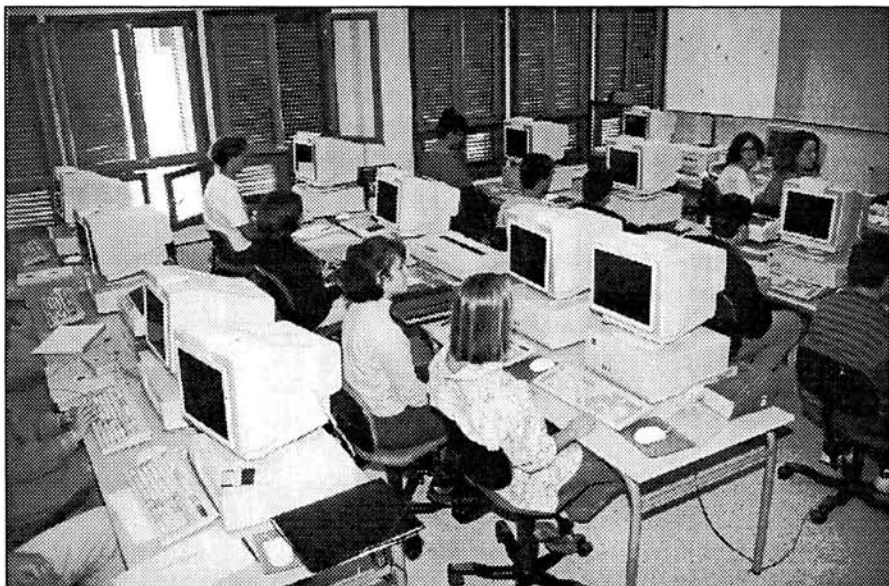
OBJECTES REGAL

C/ RECTA, 2 TEL. 83 62 93 - ARTÀ

25 anys d'Ensenyament Secundari Oficial

El curs 1969-70 s'inaugurà el Col·legi Municipal Lliure Adoptat

J. M.- El curs 1969-70 va marcar una fita important en la història de l'educació a Artà amb la entrada en funcionament del Col·legi Municipal Lliure Adoptat de Batxillerat Elemental (CLA) en el local de Can Morey, on fins feia poc temps hi havia residit una comunitat de les religioses de la Caritat. Des d'aquell moment hi ha a Artà ensenyament secundari oficial, una possibilitat que a les Illes Balears encara ara només tenen poblacions de més pes demogràfic que el nostre. Curiosament, als 25 anys del CLA, l'Institut d'Artà ha culminat la transformació al nou sistema educatiu derivat de la LOGSE.

De l'escàs espai de Can Morey a les sales especialitzades de l'Institut, hi ha un trajecte de 25 anys.

Antecedents

El CLA no suposava la introducció del segon ensenyament a Artà. Si aquella aventura del CLA va prosperar va ser segurament a causa d'una llarga tradició d'estudis secundaris iniciada l'any 1938 pels PPFF de la TOR al seu col·legi de primària. En aquells primers anys només es feia fins a 3r. La continuà l'Escola Parroquial, regida aleshores per don Joan Llull i, posteriorment, amb una estructura millorada, per don Damià Riera Busquets. En tots els casos es tractava de centres privats que matriculaven els seus alumnes com a lliures als pocs instituts que aleshores hi havia a Mallorca perquè, amb un examen final de cada una de les assignatures, en una intensa dieta del mes de juny, intentassin superar el curs.

Com recull Gabriel Genovart en dos articles publicats a «Bellpuig» en els números del 22 d'octubre i 12 de novembre de 1988, el CLA va suposar dues millores importants: la incorporació de llicenciats universitaris a les tasques d'ensenyament i la realització dels exàmens finals en el mateix centre a càrrec dels professors de l'institut tutor, el de Felanitx fins al 74-75 i el nou Institut creat a Manacor, el Mossèn Antoni Mª Alcover, a partir del 75-76. Els professors del CLA formaven part del tribunal i en conseqüència el rendiment observat al llarg del curs era tengut en compte.

Canvi de sistema

El CLA impartia ensenyaments de Batxillerat Elemental, que constava de

quatre cursos a partir dels 11 anys, després d'una prova d'ingrés. En haver superat l'elemental mitjançant l'aprovació de la revàlida de quart curs, els alumnes podien fer el Superior, amb segona revàlida a sisè, seguit del Preuniversitari, però ja en instituts de batxiller, fora d'Artà. L'escolarització obligatòria era fins als 14.

La llei Villar Palasí, de 1970, que introduïa un nou sistema educatiu, generalitzava el que fins llavors era el Batxiller Elemental. Tots els nins i nines havien d'estudiar el nou Ensenyament General Bàsic (EGB), fins als 14 anys. El Batxillerat Superior i el Preuniversitari es transformaven en tres anys de Batxillerat Unificat i Polivalent (BUP) seguit d'un Curs d'Orientació Universitària (COU). Aquest sistema està ara en procés de substitució pels nous ensenyaments derivats de la Llei d'Organització General del Sistema Educatiu (LOGSE), l'Ensenyament Secundari Obligatori (ESO) i la Secundària Post-Obligatòria (Bachillerat i Cicles Formatius). L'etapa d'escolarització obligatòria queda fixada en els 16 anys. A Artà, curiosament, amb els exàmens extraordinaris en el mes de setembre d'enguany, que encara corresponien al curs 1993-94, es va extingir el darrer curs de COU, nascut amb la llei de 1970.

La importància del canvi Villar Palasí per poc va resultar fatal per al nou CLA

perquè obligava a una reconversió en una de dues possibilitats. O bé esdevenir un centre d'EGB o continuar el segon ensenyament amb el Batxillerat Superior i transformar-se posteriorment en un centre de BUP. Després de no poques dificultats, aquesta darrera va ser la via escollida: de Col·legi Lliure Adoptat, a Col·legi Habilitat on s'impartia el Batxillerat Superior. Després (curs 1976-77) es va passar a Col·legi Homologat on s'hi impartia BUP i, després, COU, ja amb autonomia acadèmica. Les aportacions estatals de llicenciats va anar creixent molt lentament i les injeccions econòmiques municipals per a noves instal·lacions (biblioteca, laboratoris, nou edifici, aules i dependències annexes que cobrissin les exigències de la nova llei...) a part dels sous de la resta de professorat no aportat pel Ministeri, feren que l'existència del Col·legi sempre fos problemàtica, ja que les quotes que pagaven els alumnes havien de ser a l'abast de les famílies.

El pas veritablement decisiu es va donar en el curs 1980-81 quan s'aconseguí la transformació del col·legi municipal en Institut. Això va obrir de bat a bat la pervivència dels estudis i alliberà l'Ajuntament de les obligacions econòmiques. Des d'aleshores l'ensenyament secundari està consolidat a Artà tant des del punt de vista acadèmic com administratiu. Els alumnes d'Artà poden passar

a la universitat des del centre del seu poble.

La Secció de Professional

L'oferta acadèmica en ensenyament mitjà es va ampliar amb la creació de la Secció de Formació Professional de primer grau en el curs 1975-76, que depenia del centre oficial de Manacor. A part d'ampliar el ventall de possibilitats educatives amb dues rames professionals, va permetre que els professors de la Secció, pagats pel Ministeri, completassin horari amb el col·legi municipal, la qual cosa ajudava el seu difícil manteniment econòmic.

El fracàs general d'aquesta modalitat educativa va ser un dels motius pels quals es va anar cap a la fase experimental de la reforma. Instaurats després els nous estudis, a partir del present curs es consoliden a Artà. Aquella Secció va passar a l'Institut i, a l'empara de la participació en la fase experimental de la reforma, s'hi va fusionar.

Els nous ensenyaments i el futur

La LOGSE ha tornat suposar un canvi

important en l'ensenyament no universitari, però en aquesta ocasió la reforma no ha suposat cap trauma ni un, ni ha amenaçat el futur del centre. L'Institut va acordar incorporar-se a la fase experimental de la reforma a partir del curs 90-91 i la primera promoció de nous batxillers s'ha completat en aquest setembre. En el curs que acaba de començar ja només s'hi imparteix el segon cicle de l'ESO i els dos cursos del nou Batxillerat, amb dues modalitats, Ciències Socials i Ciències de la Natura i la Salut. S'imparteix també un Cicle Formatiu de grau mitjà de Gestió i Administració, i per al proper curs està previst que es comenci el de grau superior.

L'entrada en el nou sistema ha suposat un nou increment de la matrícula i, per segon any consecutiu, s'ha sobrepassat la xifra de 500 alumnes, entorn de la meitat dels quals són d'Artà.

L'oferta d'ensenyament secundari, a més, s'ha ampliat. El Col·legi Sant Bonaventura ha començat ja enguany 1r i 2n d'ESO i continuarà amb el 3r en el proper curs. El Col·legi Sant Salvador seguirà el mateix camí a partir del proper curs. Ambdós Centres, com va haver de fer el Col·legi Municipal en el seu moment, han fet o han de fer obres d'adaptació dels

edificis a les noves exigències.

Si, com sembla previst, s'arriben finalment a construir els centres de secundària a Capdepera i Son Servera, minvarà la matrícula i les instal·lacions existents (que en el mes de gener quedaran completades amb sis espais educatius més) podrien suposar que l'Institut gairebé s'especialitzàs en secundària no obligatòria.

Conclusió

Els alumnes d'aquell primer Batxillerat Elemental que els Pares Franciscans introduïren a Artà ja fa 56 anys tenen ara prop de 70 anys. Eren pocs els que el podien cursar, per qüestions econòmiques i per qüestions de mentalitat. Avui, amb el nou sistema, tots els nins i nines d'Artà cursaran ensenyament secundari i la gran majoria d'ells, els altres ensenyaments secundaris previs a la universitat. Capdepera i Son Servera lluiten per aconseguir un centre de secundària als seus municipis, que els permeti cobrir almenys fins als setze anys. A Artà, la gran majoria de la població entre 14 i 40 anys ja té estudis secundaris.

DESPATX CENTRAL

P. de S'aigua, 7
07570 - Artà - tel. 83 52 32

SUCURSALS

ARTÀ

c/ Ciutat, 51
tel. 83 56 18

CALA RAJADA

c/ Leonor Servera, 91
tel. 81 82 34

c/ Nuredduna, 24

CANYAMEL (Capdepera)
tel. 83 56 18

c/ Cala Agulla, s/n

CALA RAJADA
tel. 56 40 67

Gabriel Genovart Servera, primer Director del C.L.A. d'Artà

Jaume Morey.- Gabriel Genovart Servera és el millor testimoni d'aquells primers anys de Col·legi Municipal Lliure Adoptat. Les pàgines de «Bellpuig» tenen nombroses col·laboracions seves i entrevistes entorn del tema que avui tractam en ocasió del 25è aniversari d'aquell CLA, avui convertit en Institut de Secundària, obert als nous reptes educatius del futur. No haguérem d'insistir gaire perquè recordàs per als nostres lectors els inicis d'aquell centre engiponat dins Can Morey i que, mai tan ben dit, passà per lloc estret abans d'assegurar-se la pervivència.

Bellpuig.- El naixement del CLA es va produir en un temps en què l'ensenyament mitjà no estava tan estès com ara...

Gabriel Genovart Servera.- No, ni de molt. Tan sols no hi havia districte universitari, ni inspector de secundària, i estona que es va torbar. L'ensenyament mitjà depenia de Barcelona. A Mallorca hi havia quatre instituts: el masculí del Ramon Llull, el femení del Joan Alcover, el d'Inca i el Laboral de Felanitx, ja en reconversió. Precisament va ser a aquest que ens van adscriure. Els CLAs quedaven sota la tutela d'un institut.

B.- I quina era la situació a Artà per acollir un centre d'aquestes característiques?

GGS.- A Artà hi havia una mentalitat una mica distinta a la general de la part forana de Mallorca. Pensa que aleshores el sector dominant era el de la pagesia. Els pagesos amb terres, o que tenien possessions arrendades, tenien possibles. I entre aquesta gent, a Artà, hi havia la

Una vertical de Gabriel Genovart, dins l'entrevista.

idea que convenia donar estudis als fills. Això, per exemple, era bastant estrany a altres llocs. El batle d'aleshores, l'amo en Miquel Artigues, participava d'aquesta idea i ell tot d'una ho va veure amb bons ulls.

B.- I, exactament, de qui va néixer la idea?

GGS.- De l'inspector de Barcelona, que aleshores era don Joan Amengual, un mallorquí, que quan va mirar el mapa de Mallorca va veure que la zona del nord-est

Miquel CALDENTY BISBAL
M^a. Angels RIBERA ALONSO

LLICENCIATS EN PSICOLOGIA

c/ Llebeig, Artà

per demanar cita amb antelació:
tel. 20 92 23

CONSTRUCCIONES
NOVA 3000

ESTRUCTURAS Y TRABAJOS
REALIZADOS POR ALBAÑILERIA.

PIDAN PRESUPUESTO SIN COMPROMISO
LES ATENDEREMOS DE INMEDIATO.

Información: Rafael Corraliza García
Avda. Ferrocarril, 27 - 2º
Tel. 836697 Artà.

estava buida d'oferta d'ensenyament mitjà i va considerar que un centre a Artà resoldria la mancança, i va oferir la creació del CLA a l'Ajuntament d'Artà. Això devia ser devers el 1966. A l'Ajuntament sembla que hi va haver divisió d'opinions i que el batle es va trobar una mica sol. Sempre he pensat que persones properes al poder municipal tenien fills que haurien de començar els estudis i varen ser els que varen empènyer un poc per decidir.

B.- I tu, com entraves en la qüestió?

GGs.- Jo estudiava a Barcelona i el batle em va telefonar per si volia fer unes gestions prop del Servei d'Inspecció i si, en cas que anàs bé el tema, m'interessaria fer-me càrrec del col·legi. Jo en aquell moment tenia altres plans i vaig refusar, però em vaig oferir per fer les gestions. No em va costar gaire perquè les dependències d'Inspecció estaven al mateix edifici on jo anava a classe. Quan hi vaig anar i vaig dir que hi anava d'Artà gairebé em rapinyaren: no entenien que l'Ajuntament d'Artà dubtàs d'acceptar l'oferta, quan a Catalunya els Ajuntaments es barallaven entre si per aconseguir-ne un, d'aquells CLAs. Em vaig informar bé, vaig fer d'intermediari i el col·legi es va encarrilar.

B.- Però, finalment, hi vengueres...

GGs.- Sí. Les circumstàncies familiars em feren mudar d'idea. En aquell temps va morir ma mare i aleshores vaig repensar-me els projectes que tenia i vaig decidir acceptar l'oferta municipal.

B.- En aquell temps l'Escola Parroquial també oferia el Batxiller, en règim lliure... No hi va haver col·lisió d'interessos?

GGs.- I no... l'església també podia aspirar a la titularitat d'aquells CLA i sempre he pensat que si don Mateu Galmès hagués continuat a Artà hagués aollit el projecte de cop, sobretot quan a l'Ajuntament no hi havia unanimitat. A altres municipis els aolliren capellans del

mateix tarannà que don Mateu.

B.- S'inaugura el Col·legi Municipal Lliure Adoptat, que avui és Institut... què creus que va suposar en aquells moments?

GGs.- Va ser un canvi important. Vàrem ser els primers a implantar la coeducació. Les característiques dels CLAs obligaven a admetre nins i nines i això ja era una novetat; però és que en els altres de Mallorca (Campos, Santanyí i Pollença) els admetien: les nines s'asseien a davant i els nins darrere, per tant continuava la separació. A Artà, no. Ara deu ser difícil d'entendre que ens avançàrem als temps, però va ser així. Hi hagué una certa oposició, per part de determinats estaments i d'un grup de mares, temeroses elles que les filles patissin qualche impertinència. Mai no va passar res. Les nines aviat prengueren protagonisme i exigiren que els delegats fossin dos, un de cada sexe.

B.- Just iniciada l'existència del CLA es va promulgar la llei Villar Palasí, que afectava de ple aquest tipus de centre...

GGs.- Sí, sí. En principi anava en contra. La nova EGB absorbia els quatre cursos de Batxillerat Elemental i obligava a la reconversió: o cap a centre d'EGB o cap al Batxillerat Superior. Aquesta segona via significava un esforç econòmic important per a l'Ajuntament perquè les aportacions de l'Estat semblava que les acapararia la implantació prioritària de l'EGB. La Inspecció no donava seguretats sobre el futur, però animava a seguir perquè era evident que no es podia avortar la línia, sinó que s'hi havien de donar solucions. Però hi havia molts altres factors... A Manacor s'hi creava un institut, la Delegació Provincial del MEC estava per la creació de centres d'EGB, la Inspecció de Primària estava totalment en contra dels CLAs. Fins i tot hi havia un estudi demogràfic elaborat per la incipient Universitat de les Illes Balears que, basant-

se en les taxes de creixement poblacional, recomanava centres de secundària a Capdepera, Son Servera i un segon institut a Manacor. I, a més, canvi de Batle. Es va pensar a abandonar l'ensenyament mitjà que feia tan poc que es tenia per reconvertir-lo en EGB. La crisi es va menjar el projecte del nou edifici que estava a punt de construir-se, amb una donació econòmica particular molt important, al costat de Ses Escoles. Va estar a punt d'anar-se'n tot per avall...

B.- ...però finalment no hi va anar.

GGs.- No. Varen ser moments crucials, però la decisió final va ser la de lluitar per mantenir el segon ensenyament, amb la gran sort que l'edifici de Ses Escoles, suprimint el Col·legi Nacional per manca d'alumnes, va poder ser aprofitat per passar-hi el CLA, que fins aleshores havia estat a Can Morey. Així es complia el requisit bàsic de local suficient. Si no, ja no s'hagués pogut mantenir el CLA. En aquells temps hi va haver dues ajudes fonamentals. La de Gabriel Tous, Delegat Provincial d'Educació, i la de Josep Melià, al Gabinet Tècnic del Ministeri de la Vivenda, i Conseller del Banc de Crèdit Local, a Madrid. La creació de la Secció de Formació Professional, conseqüència de la llei Villar Palasí, a més d'ampliar l'oferta, també va ajudar el Col·legi...

B.- Que ha significat aquell CLA?

GGs.- Mantenir la capitalitat cultural de la comarca, que ja es tenia per tradició. Els antecedents d'estudis mitjans, es mantenien i s'asseguraven. Però sobretot, l'extensió educativa, i basta veure el percentatge de titulats universitaris, basta veure la quantitat d'artanencs i artanencs que han arribat a accedir als estudis superiors. Així com la universitat es va anar posant més a l'abast dels mallorquins, els joves d'Artà estaven en condicions d'entrar-hi, gràcies al estudis fets al seu poble...

Comercial

ARTA

EN ARTA:

Carrer de Ciutat, 26 - Tel. 83 61 48

EN MANACOR:

Polígono Industrial
C/. Menestrals, 11 - Tel. 55 58 11

Massey - Ferguson. Tractores

CONDOR	Motocultores y Motobombas
BATLLE	Empacadoras • Rotoempacadoras y Sistemas de riego
ZAZURCA	Equipos preparación Tierra y Siembra
AGUDO	Cubas de vacío
MONDIAL Y OPEM	Motosierras
GAVARA	Pulverizadores
GASPARDO	Barras de Corte
JUSCAFRESA	Remolques
BLANC	Peladoras de Almendras
BRUN	Abonadoras

MASSEY-FERGUSON

condor

BATLLE

L'art de cultivar bonsai

per Jaume Ginard Llinàs

Aclarida de les branques

Taparem totes les ferides amb pasta segelladora.

La consecució d'un Bonsai, no consisteix tan sols en l'aplicació mecànica de les tècniques bàsiques, és necessari combinar unes tècniques en totes i cada una de les parts de l'arbre.

Durant tota la primavera el creixement continuat dels arbres de fulla caduca, amb el pinçament i el tallat per part nostra haurem aconseguit una gran massa de fulles. Si hem estat hàbils a bastament les branques estaran quasi suficientment separades entre si; si no ho hem estat i ens hem limitat a mantenir la silueta general, l'interior de l'arbre serà un bolic de branques creuades i fulles seques. En ambdós casos l'arbre no podrà suportar molt de temps aquesta situació i en la pròxima primavera descobrirem que molts de brots que abans ajudaven a fer el bonsai bell, ara són morts.

Per evitar això, és necessari aconseguir que la llum i l'aire arribin als brots interiors de les branquetes secundàries a l'estiu. És l'oportunitat, perquè l'arbre esgotat per la calor agrairà a més que l'alliberem de bombejar aigua a tota aquesta quantitat de fulles.

La poda d'estiu consisteix, doncs, en un semidefoliat de l'arbre en la poda i filferat.

Per descomptat si ja defoliam l'arbre en el mes de juny no efectuarem aquesta operació, que a més no serà necessària ja que hem proporcionat l'alçada que necessita l'arbre.

Cal tenir en compte que la poda a què ens referim no és una poda d'hivern, en què podem tallar branques grosses. En aquesta poda sols ens dedicarem a podar i tallar branques secundàries i terciàries però mai, en aquesta època, efectuarem una poda que canviï sensiblement l'estructura bàsica de l'arbre.

Uns altres consells que hem de tenir en compte. No podem modelar les branques sense conèixer l'espècie i l'estat de salut de l'arbre. Cada espècie i cada arbre tenen les seves

pròpies característiques de creixement, per exemple els Arces i els faigs, són arbres alts per naturalesa, amb una forta tendència apical, de manera que en bonsai l'apex sempre serà la part més forta, però en plantes com el cotoneaster, Acebo i arbusts, no serà l'apex la part més forta. A més tenen tendència a crear diversos àpexs.

No es poden modelar les branques si l'arbre està dèbil, perquè si ho feim és per provocar que les branques tallades tornin a brotar altra volta, però no rebrollaran si l'arbre està dèbil. El millor sistema de poda és el de deixar créixer i tallar. No ha d'espantar-nos si l'arbre acaba per tenir les branques molt llargues entre tall i tall, el refinat vendrà després.

Convé fixar-se bé en qüestions essencials dels treballs bàsics de manteniment. Si sols podam per mantenir la mateixa silueta, el bonsai pareixerà bell però no ho serà per molt de temps. La poda de manteniment no assegura que l'interior de l'arbre rebi la llum i l'aire suficient, a més el sol i l'aire eviten moltes de les plagues i malalties del Bonsai.

Aprofitarem l'espai entre branques, estudiarem bé la longitud i posició de les branques de forma que els espais entre elles siguin naturals.

Una col·locació de branques massa rígida no és natural encara que compleixi amb totes les regles. El nostre vertader mestre és la naturalesa.

Aprofitarem les coses bones de cada arbre i de cada espècie, és inútil voler modelar un salze com un pi, hem de donar el mateix creixement que dóna la natura.

En ramificar un bonsai hem de tenir en compte que no sols és un arbre natural a escala reduïda. Per exemple, si és un arbre fruital encara que en la naturalesa té copa densa i rodonejada, en el bonsai fruital hem de deixar les branques separades perquè hi hagi espai per als fruits.

Quan s'han escollides i seleccionades les branques principals passarem a l'aclarida de les secundàries que són les que neixen de les primàries, i aquestes del tronc.

L'aclarida de les branques secundàries té dos propòsits:

1r. Permet que tots els brots rebin llum, modelar el perfil, longitud i densitat de les primàries. Que els brots necessiten llum és de sobres sabut per tots.

Per las raons esmentades el perfil ideal de l'arbre és triangular, les branques baixes més llargues que les de l'apex. Quan deim que és ideal la forma de perfil triangular no vol dir que haguem de posar un regle i tallar tan dret, podem i hem de ser un tant flexibles i anar a cercar un resultat natural.

Doncs bé, el perfil si miram una branca des de dalt ha de ser també triangular, més llargues les branquetes en la base que en la punta, d'aquesta forma a més d'aconseguir una bella silueta compensam el creixement apical.

Eliminarem les branquetes que cresquin de la branca principal cap avall o cap a dalt.

En el temps que hem podat tallant branques aquí i allà no ens hem preocupat dels detalls com és lògic, però no haurem finalitzat l'arbre fins que ens haguem cuidat de l'últim detall, tant de forma com de salut.

Un dels detalls que no hem de descuidar és deixar munyons per a llavors fer gins, sinó que ara és el moment de refinar els talls, fer gins i procurar dissimular qualsevol treball que a la llarga es vegi un poc artificial.

CARPINSA

Carpinteria en Aluminio
y Saneamiento

A. Cursach y E. Matallana

tel. 83 54 78

c/ Fray Junípero Serra, 7

07570 - Artà

* Technal

- * Puertas Aluminio
- * Correderas aluminio
- * Persianas Mallorquinas
- * Cerramientos Galerías
- * Toldos Policarbonato
- * Cristalerías y Murales
- * Calefacción
- * Energía Solar
- * Fontanería

El Quiromassatge

Efectes Psico-somàtics (s. nerviós II)

Els efectes psico-somàtics són aquells que relacionen els elements psíquics (mentals) amb els físics o somàtics (corporals). Aquesta interrelació fa que hom disfruti o gaudeixi d'una salut total, integral... quan aquestes dues parts de l'ésser humà estan equilibrades.

Bàsicament qui domina aquest equilibri és el «cos psicològic» del qual s'encarrega el sistema nerviós, que com ja vàrem dir en la darrera edició, és qui controla, ordena i executa qualsevol acció voluntària o involuntària que nosaltres volguem fer.

Quan dormim, és una part del sistema nerviós, l'«inconscient»... (parasimpàtic), qui ens permet mantenir un ritme respiratori adequat i de manera continuada, per arribar al proper dia. Arribat aquest, es posa en funcionament el «conscient» o simpàtic, que ens permetrà dur un ritme d'activitat diària.

El tipus de vida que es porta avui en dia ha obligat, per desgràcia, a treballar més i descansar menys, amb el qual aconseguim desequilibrar aquests dos

elements del nostre sistema nerviós... hiperactivant l'organisme com si d'una màquina de vapor és tractés.

Tot això comporta que en un moment o altre, si no s'ha sabut aturar a temps, o fer un petit parèntesi, a causa d'aquest modern estil de vida, el cos es queixa amb el denominat «stress», tant del tipus psicològic com del fisiològic.

Arribat aquest punt (sovint tard), és quan la persona ha de plantejar-se fer alguna cosa per cuidar-se a SI MATEIX.

El Quiromassatge, dins l'apartat terapèutic, ofereix una forma d'eliminar tensions, que per excés de treball orgànic o saturació han arribat a accelerar-se, o pel contrari, per falta d'inervació nerviosa, s'han atrofiat, i produït, en qualsevol dels dos casos, una sèrie de patologies, algunes de les quals arriben a ésser cròniques o difícils de tractar.

Les reaccions de cadascú poden ésser molt distintes; des de contractures musculars, a estats d'ansietat, i irritabilitat, tensions cervicals i de les extremitats inferiors i superiors, mals d'estómac (úlceres), congestions oculars i nasals... etc.

Així, doncs, l'aplicació d'un massatge

relaxant proporcionarà al cos més lleugeresa del pes corporal, descans, alleugerament i revitalització de tots els sistemes, aparells i òrgans interns.

Val a dir que una hora de massatge, aproximadament, equival a 8 hores de descans corporal, per inducció al so i reactivació fisiològica.

Malgrat això, el Sistema Nerviós Vegetatiu (simpàtic-Pasarimpàtic) necessita treballar correctament de dia i de nit per estar equilibrat. És a dir, el massatge NO SUBSTITUEIX el so, però sí ajuda a recuperar-lo més depressa i millor.

(Es necessiten 4 dies per recuperar el so d'una nit).

A la propera edició es comentaran els aspectes psicològics del massatge.

Salutacions,

David González

Quiromassatge

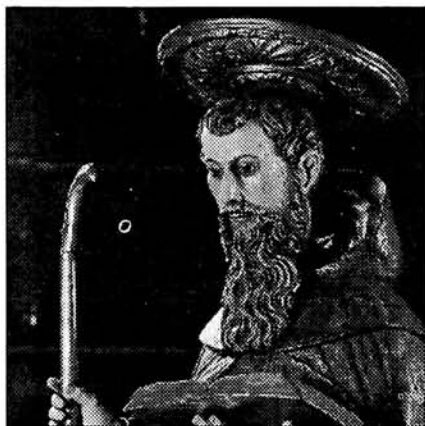
terapèutic-deportiu

*Dilluns i Divendres
de 9 h a 13h
al Centre Mèdic Artà*

*Avda. Ferrocarril, 2
Telf: 835221*

*Dimarts-Dijous
Particular - domicili
telf: 565454
hores convingudes*

VIDA DE SANT ANTONI EN VERS (II)

Per Joan Sard

L'il·lustre Pare dels monjos nasqué a Egipte cap al 250. Morts els seus pares, distribuï els seus béns entre els pobres i es retirà a la solitud, on començà a menar una vida de penitència.

Temptacions

28

Com que feia molta via
p'es camí de santedat,
prest el dimoni, enfadat,
a temptar-lo ja partia
recordant-li amb picardia
es béns que havia deixat:

29

honors i moltes riqueses,
quarterades i doblers,
mobles bons amb un excés,
joies dins caixons esteses,
joves que anirien mesos
si Antoni les volgués;

30

divertiments i dinades,
balls ben vitencs i atrevits,
plers sensuals i delits
de ses passions desfermades...
li excitava els sentits!
Ai, que de moltes vegades

31

Així el temptava el dimoni,
polissó com ell totsol;
però li feia es mussol
el gloriós Sant Antoni
fent que dins ell no ressoni
es cant d'aquell rossinyol.

32

Impotent en Barrufet
d'aconseguir cap victòria,
mos conta també s'història
que provà un altre secret:
hi va en forma de ninet
per temptar sa vanaglòria

33

dient-li en to molt humil
que perdia sa batalla,
que sa seva força falla
i sa del sant val per mil,
que Antoni mai perd es fil
i que..., seva és sa medalla!

34

Però veu sa magarrufa
es novici intel·ligent
i, viu i amb molt d'esment,
no s'enlaira ni s'estufa
fent ballar així sa baldufa
al «ninet» impertinent.

35

I és que quan un s'humilia,
força de Déu sol cobrar;
i el Sant, que ho veia clar,
s'orgull sempre contenia
fracassant sa picardia
contra ell per fer-lo tombar.

Estada a un sepulcre

36

Tenia trenta-cinc anys,
quinze en duia de novici,
quinze de fer sacrifici
per seguir nobles afanys,
igual que altres companys
allunyat de tot mal vici.

37

Però ell volia més.
De què té encara fretura?
¿Per què es seu cor no s'atura
cercant un més alt recés?
Això ho veurem després
seguint del Sant s'aventura.

38

Volia més soledat,
sentia nova frissança
perseguint amb confiança

COEXA, S.A.

CONSTRUCCIONES

DESMONTES

ASFALTOS

AGLOMERADO

EXCAVACIONES

PLANTA DE AGLOMERADO

CANTERA DE ÁRIDOS PROPIA

ALQUILER MÁQUINAS

DELEGACIÓN EN CALA RAJADA:
Vía Mallorca, s/n - Tel. 56 37 48

BOMBA HORMIGONAR PROPIA

HORMIGÓN PREPARADO

CONTROL CALIDAD

LABORATORIO

Hormigones

FARRUTX, S.A.

C.I.F. A - 07 254188

PLANTA: Ctera. Artà - Alcúdia, km 4
tel. 83 56 88 Fax: 56 52 67

un lloc molt més apartat;
troba un sepulcre esbucat
i allà s'asseu i descansa.

39
-I si romangués aquí?
¿I si hi fes dolça estada
en una vida amagada
sa que vull ara per mi?
Potser ja tenc a la fi
sa vivenda desitjada-.

40
Però es sepulcre no era
es lloc tranquil sospirat
es que ell s'havia pensat
quan duia l'altra quimera
de deixar el món més darrere
per guanyar més soledat.

41
Allà traidor l'esperava
altre pic en Barrufet,
i com ell mai juga net,
acompanyat hi anava
i amb set dimonis li dava
de tupades un esplet.

42
Li donà una gran pallissa
en aquell lloc funerari
el dimoni es seu contrari,
que és ben cert no té bardissa.
Quina olor de cremadissa
fé aquell vas solitari!

43
Es qui li duia es menjar
en aquella nova estança,
un bon amic que no es cansa
de dur-li llegums i pa,
quan tan tupa el trobà,
sense perdre s'esperança,

44
li digué en aquell moment:
-Toni, quina la t'han feta?
¿Una pallissa han bastreta
a tu, que ets tan innocent?

Anem a posar-te ungüent,
anem, alt anacoreta-.

45
I en es poble el se'n dugué
per curar-li ses ferides
que tenia espargides
per tot es cos fet balbé,
com si sortís d'un batzer
ple d'espines maleïdes.

46
Però el Sant no s'escaliva
i al sepulcre vol tornar
on molt bé pot meditar
de la mort sa cara aspriva
i es Novíssims, en faç viva,
que estan darrere es fossar...

47
Romangué una temporada
en es sepulcre que hem dit
a on tenia per llit
una pedra ben gruixada
sens cap llençol ni flassada
per tapar-se en sa nit.

48
Passat un temps el dimoni
hi torna més desfressat
en es sepulcre esbucat
on viva Sant Antoni,
donant així testimoni
d'encetar un nou combat.

49
Hi va d'una altra manera,
hi va en forma d'animals
salvatges i desiguals
un lleó, una pantera,
un llop que surt de darrere,
tots treguent foc pes caixals;

50
serpents, bous de llargues banyes
i un escorpi maleït
que s'acosta en es seu pit
per fer-li males buranyes.
Tots treien ses seves manyes
per treure-li s'esperit.

51
Apurat l'anacoreta,
fa sa senyal de la Creu
i quan sa guarda allò veu,
al'acte, quedà desfeta.
Sa derrota fou completa
d'ets animals ben arreu.

52
I és que Déu no permeté,
ai no!, que aquesta vegada
hi hagués ni cap tupada
ni res que se fes malbé,
i acabat es renouer,
va tenir pau sossegada.

53
Llavors Sant Antoni Abat,
vegent que no era mort,
exclamà amb un crit molt fort:
-Bonjesuset, m'heu salvat!-
I allà, agenollat,
agraí sa seva sort.

54
I Jesús li contestà
amb veu dolça, molt amable:
-Faré ton nom perdurable,
Toni, t'ho promet ben clar
i tendràs sa teva mà
d'ara endavant contra el diable.

55
He vist lo bé que has lluitat
amb ardidada fortalesa
T'ha fet una altra endemesa
es teu enemic malvat;
però jo t'he alliberat
quan he vist ta gran proesa-.

56
Sant Antoni amb gaubança,
altre pic va agrair
quell parlament diví
que l'omplia d'esperança.
Qui no se cansa, alcança,
degué pensar entre si.

L'ARTESANA

**Pâtisserie i Rebosteria
Mallorquina.
Serveis de Baptismes,
Noces i Comunions.**

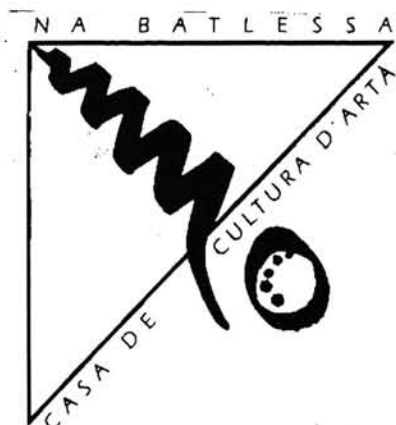
Av. Costa i Llobera, s/n.
Tel. 835703
07570 Artà - Mallorca

RESTAURANT S'ESTACIÓ

**- Especialitat en paelles i
cuina mallorquina.
- Menjar per encàrrec.
- Berenars.
- Menú del dia**

Av. Costa i Llobera, 3 - Artà 07570 (Mallorca)
Tel. 835985

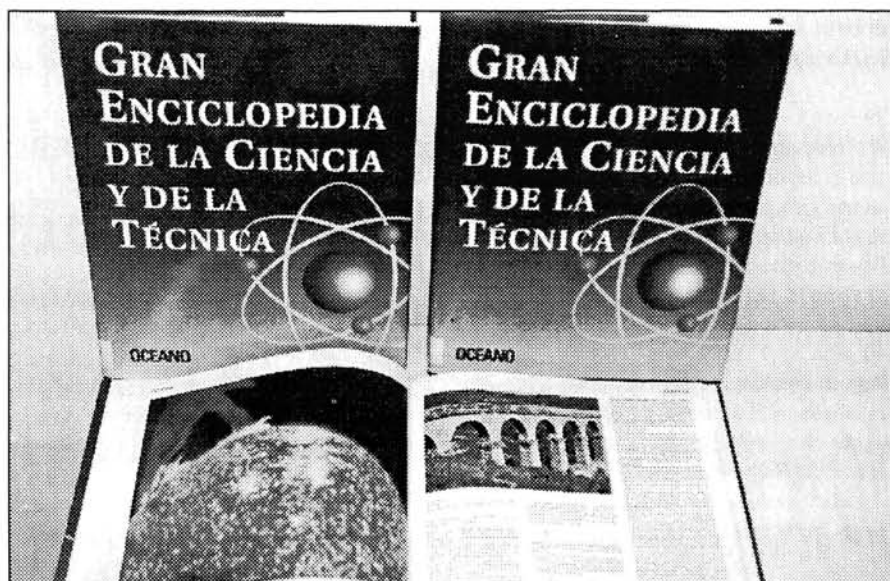

NOVETATS PER A AQUEST CURS

Durant aquests darrers mesos hem tengut una notable entrada de llibres nous. Tant és així que fer-ne una llista no ens sembla atractiu. Per altra part, fer un comentari d'alguns d'aquests llibres exigeix anar separant per seccions o tipus de llibres. Acollint aquesta darrera possibilitat, avui farem un breu comentari sobre unes adquisicions que s'inclouen dins d'un tipus de material que s'empra moltíssim a partir de l'inici del curs escolar com són les enciclopèdies.

Suplements d'actualització.

Les enciclopèdies generals tendrien l'inconvenient de quedar desfasades si no recollissin els temes d'actualitat o la situació d'avui dels països, els noms que protagonitzen l'actualitat, etc. Per tal d'evitar aquest inconvenient s'editen uns suplements, és a dir, uns volums que, també per ordre alfabètic, recullen les noves informacions que

han aparegut des de l'any en el qual s'edità l'enciclopèdia.

Recentment, a la Biblioteca han tengut entrada els següents suplements:

.- Suplement de la «Gran Enciclopèdia Catalana». Edició de 1993. Un volum de 552 pàgines que inclou un apèndix estadístic amb tota una sèrie de dades sobre els Estats del món, i les Comarques i Municipis dels Països Catalans.

.- Suplement de la «Gran Larousse Universal». Edició de 1994. Dos volums que sumen 1032 pàgines. Inclou les dades del Cens de Població de 1991 referides a la població de dret dels municipis de l'Estat Espanyol. Acaba amb un pràctic índex que recopila la informació recollida tant als suplements com al conjunt de l'obra.

Una enciclopèdia científica i tècnica.

.- «Gran Enciclopedia de la Ciencia y de la Técnica». Editorial Océano. Barcelona, 1994. 12 volums.

Tal i com anuncia el seu títol aquesta enciclopèdia es limita al camp de la ciència i la tècnica. Així, hi tenen cabuda la matemàtica, la física, la biologia, l'enginyeria, etc. Això fa que el desenvolupament dels conceptes propis d'aquestes matèries sia més complet que el que ofereixen les enciclopèdies generals. Però, a la vegada, evita la complexitat que molt sovint presenten les obres científiques.

Per això creim que una obra d'aquestes característiques pot ser útil per a qui necessiti una informació suficientment àmplia però d'un nivell assequible. Per altra part, es tracta d'una enciclopèdia profusament il·lustrada amb fotografies, dibuixos i esquemes que ajuden a fer-la més atractiva i didàctica.

ESTRUCTURAS
Pídanos presupuestos sin compromiso
C/ Rafel Blanes, 98 tel. 83 66 64
07570 - Artà

Excavaciones SEBASTIAN SASTRE EXCAVADORA MINI

C/. Son Servera, 29
Tel. 83 65 59

07570 ARTÀ
(Mallorca)

Un llam i un tro

Fou el dia 28 de setembre, passades d'un poc les tres del capvespre. Va fer un llam i un tro, tot en una vegada; es va veure una gran claredat i al mateix temps es sentí una forta explosió. Pel que sembla, varen caure espurnes entre Cases Monges i Cas Regidor; en aquesta darrera casa, una bolla de foc va entrar i va tornar sortir, deixant esglaiada la madona. Els veïnats del carrer Major i els de Sant Joan sortiren a defora a veure si tothom era viu. Gràcies a Déu només fou el retgiró, encara que les conseqüències del llam han causat nombroses pèrdues, que sapiguem: vuit televisors espenyats, un motor de gelera cremat, igualment que un contestador automàtic, un equip de so i un tub de neó.

Tot el poble quedà per espai de set hores sense poder fer ús del telèfon (excepte les cridades urbanes) ja que hi hagué una avaiamassiva d'equip. Igualment diverses cases del carrer de Sant Joan restaren també algunes hores sense llum fins que pogueren venir els tècnics de la companyia GESA.

El que més estranyesa va causar dins el poble fou que aquest llam i tro no va anar precedit ni acompanyat d'altres; només va fer aquest, però els qui vàrem veure la claredat i vàrem sentir l'explosió ho recordarem per molt de temps.

S'arregla la carretera

A la nostra edició anterior descrivíem el mal estat de carretera 33 I-V que uneix la Colònia amb la Comarcal Artà Port d'Alcúdia. Poc abans de sortir publicada la notícia (quan la crònica s'imprimia), començaren les obres d'eixample de l'esmentada carretera; gràcies a elles alguns revolts cobren més visibilitat. D'aquesta manera i amb el nou asfaltat serà més fàcil i segur arribar a la Colònia. Recordem que aquest enllaç d'unió és l'única via possible per arribar per terra i en cotxe fins a la Colònia.

Un veletó, per favor

Un veletó o un cobricel, o un ploc d'eixopluc és el que demanen els pares dels al.lots que cada dia agafen el bus per anar a l'escola d'Artà i que han d'esperar a la intempèrie aguantant estoicament la pluja els dies que cau. ¿Tan mal de fer és (es demanen els pares) que al lloc de partida de l'autobús hi hagués una mica de cobri?

Tampoc no entenen els pares com és que l'autocar recull els nins a les 8'15 si no comencen l'escola fins a les 9. Sembla que aquests dos punts no hi ha ningú capaç d'arreglar-los i la pilota passa de l'escola a l'empresa de transports i d'aquesta a l'Ajuntament i de la Sala a l'APA. Mentrestant els al.lots segueixen banyant-se i partint a les 8'15.

Dinar de treball

Per ahir divendres estava previst celebrar un dinar de treball entre els batle d'Artà, Miquel Pastor, i la Junta directiva de l'Associació de veïnats de Montferrutx. Els principals temes a tractar eren els de les fases de la xarxa d'aigües de l'esmentada urbanització (Recordem que està previst reiniciar les obres aquest mes d'octubre). També s'havia d'abordar la qüestió dels costos de soterrar tots els fils de telèfon i electricitat, l'impacte del port esportiu, la davallada de la via Montferrutx, la instal·lació d'indicadors, la ubicació definitiva dels contenidors etc.

Tant per part de l'Ajuntament com per part de la Directiva de l'Associació hi ha una bona voluntat de diàleg i s'espera que siguin ateses les peticions que fan els residents en aquella zona.

A l'Assemblea General de l'associació que se celebrarà el mes que ve, s'informarà a tots els socis dels resultats de l'entrevista mantinguda ahir.

Andreu Genovart

Una bona paella: Una activitat més del Centre Cultural

El passat diumenge dia 2 d'octubre, 90 persones, totes elles socis del Centre Cultural dinaren d'una paella que en principi s'havia de fer a Ca los Camps i que a causa del mal temps s'hagué de servir als locals de l'esmentada entitat, encara que fou preparada i cuinada a Can Jordi «Pistola». No sabem ben bé si aquest dinar tanca les activitats de tot l'estiu o si dóna el sus de partida a les de tardor i hivern. Com sempre en aquest tipus d'actes no hi mancà el bon humor i la companyonia, ambdues coses acompanyades pel vi d'en Miquel de Son Caló.

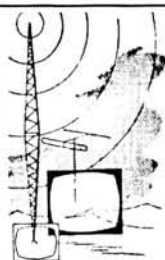
Carme Sánchez exposa a Figueres

La pintora Carme Sánchez que en els seus quadres hi ha plasmat molts de temes coloniers exposa a la Galeria d'Art Fajol de Figueres del 7 al 26 d'aquest mes d'octubre. Carme Sánchez va viure 12 anys a la ciutat de Figueres (Girona), on va néixer el seu espòs. Allà encara hi tenen una part de la família. Carme s'emportà per aquesta exposició 28 quadres, entre ells dos temes amb paisatges coloniers; les marines omplen en bona part les teles que la coneguda pintora aporta en aquesta nova exposició.

Si desea una buena construcción para su vivienda pida información a:

**CONSTRUCCIONES
MANUEL POZO GUERRERO**

C/ Bonaire, 14 - 07570 - Artà (971) 83 58 10

**Electrodomésticos
Reparaciones eléctricas - Antenas**

Proyectos

Mateo Morey

83 51 35

C/ Rafel Blanes, 42 Artà (Mallorca)

CALENDARI PASTORAL PARROQUIA DE LA TRANSFIGURACIO DEL SEMYOR ARTA 1994-1995

Una altra vegada la parròquia d'Artà vos ofereix el calendari de les distintes activitats que es duen a terme. Tota la vida de la nostra Església, des del més petit detall fins al més important del que feim no vol ser més que el testimoni de la fe en Jesucrist viscuda, alimentada, compartida. No vol ser res més que preparar la sal i el llevat que donen un nou gust i una nova configuració a la vida del nostre poble.

Per què val la pena tenir junta tota aquesta informació?

- Per tenir més en compte el què duim entre mans.
- Per recordar-nos que les distintes activitats només es poden dur a terme si hi ha un grup de persones que se'n fa responsable.
- Per ajudar-nos a ser complementaris uns dels altres: cada persona, cada acció és necessari pel conjunt.
- Per deixar més clar el que és vertaderament central en la vida del cristià i de la comunitat.

Proposta per el present curs:

1. El Bisbe ens demana que preparem el sínodo. Respondre a la seva convidada és un objectiu nostre durant el present curs
2. Tenim començada una reflexió sobre la missió pastoral renovada (m.p.r.) Mirar d'aprop la situació del nostre poble i de la nostra Església i sospesar si la m.p.r. pot ser una resposta adequada, és un altre objectiu per el present curs

I CATEQUESI

CATEQUESI D'ADULTS

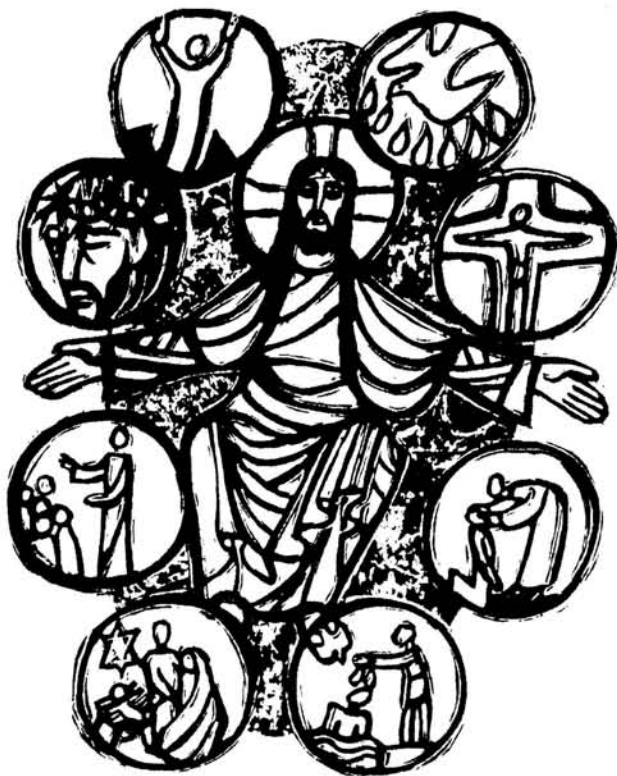
Diumenge dia 16 d'octubre, trobada d'inici de curs dels participants a la catequesi d'adults.

CATEQUESI DE JOVES

Catecumenat Juvenil

Primer curs

Durant el mes d'octubre, inscripció dels qui vulguin començar el primer curs. Fer una sortida per organitzar el curs, la setmana de convivència i les activitats.

Segon curs

Trobada de començament: Divendres dia 21 vespre

7è i 8è: dissabte 15'30 h. en el Centre Social

Tercer curs

Trobada de començament: Santa Llúcia de Mancor, 2 d'octubre de 1993

II. CELEBRACIO DE LA FE

BAPTISME

El Sagrament del Batisme es celebra el 4rt. diumenge. La Preparació és el dimarts anterior. El temps de Quaresma no hi ha celebració del Baptisme

CONFIRMACIO

Es fixarà la data d'acord amb el Bisbe

EUCARISTIA

La Celebració dominical de l'Eucaristia és l'acció més important que duu a terme la comunitat cristiana. N'és el centre, la meta i la font al mateix temps.

Dissabte: 18'00 (19'00) Esglesieta
19'30 (21'00) Parròquia
20'00 (20'00) Convent

Diumenge: 11'00 (11'00) Convent
12'00 (12'00) Parròquia
17'00 (18'00) Sant Salvador

CATEQUESI D'INFANTS

Inscripció: Dimecres 5 fins divendres 10, de 8 a 9 del vespre en el Centre Social.

Celebració Eucarística de l'inici de la catequesi (infants, pares i catequistes): diumenge dia 23 d'octubre de 1994, a la parròquia

La sessió de catequesi serà:

Primer curs de Catequesi: dimecres 17'00 h.

Segon curs de Catequesi: dimarts 17'00 h.

Tercer i Quart curs de Catequesi: divendres 17'00 h.

Catequesi de Segona Etapa

6è: divendres a les 17'00 h. en el Centre Social

19'30 (21'00) Parròquia

20'00 (20'00) Convent

Dies feiners: 19'00 (21'00), a la Capelleta del Centre

20'00 (20'00) Convent

(Els horaris entre parèntesi pertanyen a l'estiu)

Misses de comunitat

La proposta es fer un grup de preparació de les celebracions i col.laborar amb ell.

Dates Primera Comunió

Les dates de Primera comunió es fixaran en una reunió de Pares del mes de gener

de dimarts 2 a dissabte 6 de Maig: Preparació immediata de la Primera Comunió

6 de maig: Celebració Penitencial: infants i pares

COMUNIO ALS MALALTS I IMPEDITS

Des d'octubre fins a juny, es duu la Comunió als malalts i impedits que ho demanen, entorn als PRIMERS DIVENDRES.

PENITENCIA

El sagrament del perdó es celebrarà cada vegada que qualcú ho demani.

Celebració comunitària del Sagrament del perdó

Tots Sants: Divendres 28 d'octubre a les 20'30 h.

Nadal: dimarts 20 desembre a les 20'30 h.

Setmana Santa: dimarts 11 d'abril 21'00 h.

Sant Salvador: dimecres 2 d'agost a les 21'00 h.

UNCIO DELS MALALTS

L'Unció dels malalts es celebrarà a les cases particulars sempre que un malalt o els seus familiars ho demanin.

Celebració comunitària de la Unció dels malalts: Dia 28 de maig a les 18'00 h.

MATRIMONI

Dates dels cursets pre-matrimonials:

17 - 21 d'octubre

21 - 25 de novembre

13 - 17 de febrer

27 - 30 de març

III. ACCIO

ACCIO SOCIAL

El grup d'Acció Social, col.laborant amb els serveis socials de l'Ajuntament, atén els casos que es presenten, té cura de les diferents necessitats socials i col.labora amb Deixalles.

GRUP DE MISSIONS

El grup de missions:
-té cura de la relació amb els missioners artanencs;

-prepara la jornada del Domund, Contra la Fam i Mallorca Missionera;

-prepara una acció per facilitar el coneixement de la Missió i de la realitat del Tercer Món.

CONSELL PASTORAL

Les reunions del Consell Pastoral seran en aquestes dates:

Dijous 27 de setembre

Dijous 27 d'octubre

Dijous 1 desembre

Dijous 26 de gener

Dijous 24 de febrer

Dijous 30 de març

Dijous 4 de maig

Dijous 15 de juny

CONSELL D'ECONOMIA

El Consell d'economia:

- segueix l'estat dels edificis i instal·lacions.

- elabora l'estat de comptes i la informació econòmica: al Poble i al Bisbat.

ADRECES

Parròquia de la Transfiguració del Senyor

C/ Sant Salvador, 6 Tf 83 60 20

Acollida i despatx parroquial:

dilluns i dimecres 19'30 - 20'30

(estiu 20'00 - 21'00)

Mn. Francesc Munar Servera

Fr.Pep Gelabert Ferrer TOR,

Convent de Sant Antoni de Pàdua

C/ S. Antoni de Pàdua, 4 Tf 83 62 05

Moviment Parroquial

Han rebut el Baptisme:

Jesús Font Infante, de Josep i Adela, dia 25 de setembre

Raquel Schulz Mestre, d'Andreas i Maria, dia 25 de setembre

Cristina Rosselló Villalonga, de Jaume i Margalida, dia 25 de setembre

Han fet la Primera Comunió:

Reyes Galeano Jaume, dia 4 de setembre

Margalida Amer Ginard, dia 18 de setembre

Maria Manuela Nicolau Cifre, 25 de setembre

Han rebut el Sagrament del Matrimoni:

Guillem Nadal Servera amb Carlota Pons Negre

Hem pregat pels difunts

Andrés Pérez Fernández, +4-IX

Esperança Bosch Gelabert, +4-IX

Francisca Esteva Bosch, +4-IX

Bàrbara Canet Sancho, +12-IX

Miquel Ginard Sancho, +14-IX

Elke Jaspert, +17-IX

Maria P. Maria Massanet, +21-IX

Antònia Villalonga Gil, +20-IX

Notícies breus

Inscripcions catequesi d'Infants

Dilluns dia 10, de 8 a 9 del vespre, en el Centre Social, és el darrer dia d'inscripció de la Catequesi d'infants

Trobada IV zona

Divendres dia 14, a les 8'45 del vespre hi ha la Trobada de les Parròquies de la Quarta zona. És el Començament de curs on tots hi estam convidats.

CATEQUESI D'INFANTS

dilluns dia 10 de 8 a 9

en el Centre Social

darrer dia d'inscripcions

El Port de la Colònia de Sant Pere

El volem viu

Em dol dins. Ja som gran i puc contar memòries viscudes de més de la meitat dels cent anys d'història de La Colònia de Sant Pere.

De nin sabia dins quins cocons podia fer gambes per pescar el peix roquer de la vorera. Sabia (com madò Fica) quins forats servien de cau a les escòrpores, on hi havia un turmassot, dos tortets, set tutes, tres donzelles joguinejant amb un fadrí... observat per una raboa envejosa, com les de terra.

També sabia de les barques, dues xalanes, una de l'amo en Confit, l'altra, i una barca, dels Canais i el tio Joan Hermano, a la Bassa d'en Fesol; la dels Regalats a l'escar de Ca los Cans, i la del mític pescador, l'amo en Tomasset, que diu «que la mar és seva» i la treu, els dies de bonança, davant ca seva, a prop del torrent de Sa Torre. Les treien de l'aigua a braó, i els rems eren el motor humà quan a la vela no la inflava el vent. Quins temps! Bons temps. Valga'm Déu! No és estrany que els carabiners, en general de secà, es fessin, de seguida, mariners.

(Patró vell, n'Ayala; patró jove, en Fito)

La primera Gran Obra de Port fou l'Avaradera. Una rampa per a mitja dotzena de barques. Aquí hi va fer molts de jornals (sembla que el vegi), el pare de n'Andreu Genovard (Confit) Sureda (Faro). I s'havia mogut de debò fins a tocar-hi els talons pel cul, per tal de tenir els permisos de Costes,

el Vicari Jutger.

Més tard sorgí la idea del Clot, l'actual Refugi de barques amb barrera, com els Forts de l'Oest americà, i tot el Poble hi prengué part en aquella «Obra monumental de Port». Encara que solament fos per dir-hi la seva si s'ompliria d'alga, si podria, si era cosa de folls (bojos), si els corrents eren favorables, si la tramuntana el pujaria d'una embranzida dos carrers més amunt...

Els qui no xerràvem, ni pontificàvem, ens arregusàrem els calçons o els balandrans, i cavàrem, mesclàrem sorra, bales de la mar, ciment i aigua, i tot barrejat sorgí el miracle per una trentera de barques en remull tot l'any al resguard dels temporals. Poc a poc s'estrengueren més i malgrat se toquin, sacsa qui sacsa, n'hi férem caber cinquanta. Però no n'hi cap ni una més.

El Port esdevingué un lloc d'encontre d'històries de peixos «així de grossos» i de pescadors increïbles de calamars, embolicades de mentides de pescador, que no són ni pecat, però fan néixer el nas de Pinotxo d'aquesta gent sana de cos i ànima.

Llavors vingueren «els palmesanos» i, poc a poc, es feren els amos del Club Nàutic. Malgrat no ser a Ciutat més que cua de pagell, aquí es sentiren caps d'arengada o de sorell, i dugueren barques més grosses i més potents. I comandaren. I donaren lloc d'amarada als primers descobridors que viure a la Colònia era una altra qualitat.

Quasi s'integraren segons uns pocs perdona-vides, que creuen que el món és seu, i més la Colònia i els coloniers. Que trien per a ells els quatre peixos bons dels concursos de pesca, i deixen les escalunyes per les a Monges, et passen pel costat al mar sense saludar, i amollen les fluïxes davant tu, quan anaves tranquil·lament fluïxejant. Manco mal que la Notària podrà donar fe de tanta comandera i afany de doblers.

I aquí esdevé l'Obra Magna: el Nou Port. Per a tres-cents vaixells i barques, a la Badia d'Alcúdia, i a la Colònia de Sant Pere. A vuit quilòmetres dels cent i escaig d'amarres sense utilitzar de Son Serra de Marina; a 15 de Can Picafort i el seu Port sobrat de problemes i de llocs; a 25 del Port d'Alcúdia amb capacitat d'engolir «la mar i morena». Igual cosa a la Badia de Pollença.

I per aquesta Obra Magna ens venen que es imprescindible tornar a tancar el Clot. I que això és requisit «sine qua non» que mana Madrid. I que s'han esgotat les negociacions per fer entendre a aquells terralans centralistes els caires històrics, d'emotivitat i sensibilitat que suposa aquest bassiot amb barrera tal un assestador de barques.

Després sabem que Madrid el que diu és que si es fa el Port Nou ja no podran restar les amarres del Clot perquè no tenen les més elementals mesures de seguretat. (Si es pegàs foc una barca es cremarien totes).

BAR- RESTAURANTE CAN BALAGUER

tel. 83 50 03
c/ Ciutat, 19
07570 - Artà

*** Menú del dia**

*** Tapes Variades**

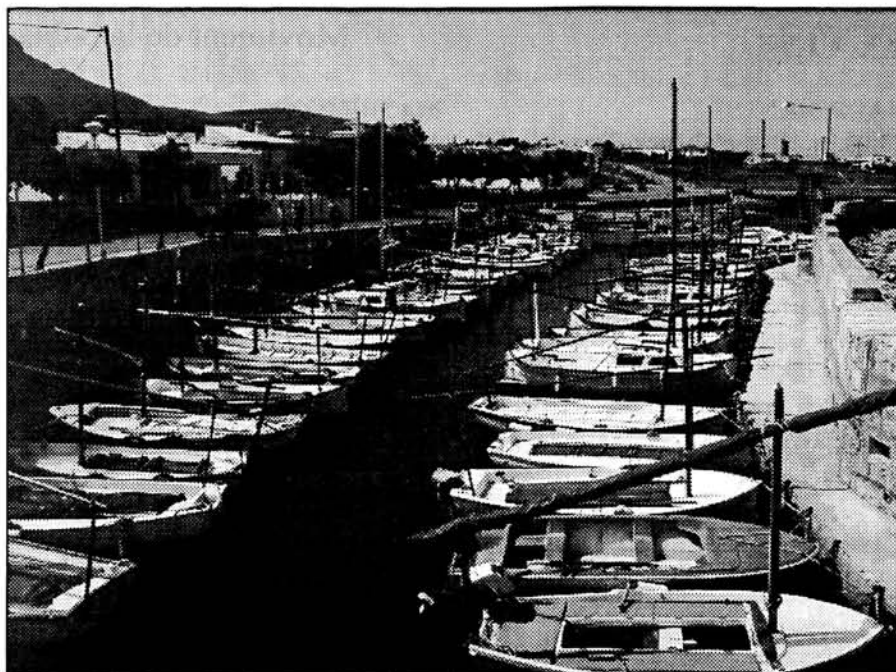
*** Cuina Mallorquina**

Això si que ho entenem els coloniers. I ens replantejam la qüestió. Sí, al Moll Nou, encara que lluitem perquè no sigui disforjo i basti per acollir els actuals usuaris, els que estan en llista d'espera i els eventuals trotamars. Amb cent llocs n'hi hauria per na Bet i sa Mare.

No a la destrucció del tercer Monument de la Colònia d'Artà, fet per la Societat Civil (el poble si més no). (El primer és en Ferrutx, muntanya fàl·lica i màgica, regal dels déus; el segon és l'Església i Campanar, monument civil-religiós).

No, a la destrucció. Sí, a la millora. Per això proposam aprofitar el Clot, rentar-li la cara i col·locar al mur que mira el migjorn i el xaloc un mural de ceràmica creat per artistes que estimem o viuen a la Colònia. (Miquel Barceló, Juano Costa, Alex Fito).

Una rajola amb el nom de cadascun dels primers usuaris de cada lloc d'amarre, vora els norais, per guardar la memòria de la nostra gent. Un llaüt, ancorat al mig, amb uns manats d'espigues, portadores i bótes, per la memòria del pa, el peix i el vi, queviures del nostre poble. I convertir-

lo, finalment en una peixera gegant i viva on hi visquin les espècies marines de l'entorn i de la resta de la Mediterrània.

I la barrera, monument rústic de l'enginy dels nostres pares per posar una porta a la força de la mar, i guardar així les petites barques que són part del paisatge, del pescar i de l'oci dels coloniers.

El volem viu.

No a més destrucció.

No a l'especulació i a la mort de la nostra Illa.

No és negociable.

És Ca Nostra, i basta?

Jeroni Fito

30/09/94

Dia de Sant Jeroni.

VIDRIO ALUMINIO SANEAMIENTO VIALSA

J. Bernad, J. Zafra i J. Genovard

**Ctera. Santa Margalida, 57 -Tel. 83 66 35
ARTÀ (Mallorca)**

CRISTALERIA ARTA

Les ofrece nuestros servicios en:

Carrer Ciutat, 48-A Tel. 83 53 75

- * CRISTALES REDONDOS DE CAMILLA
- * DOBLE ACRISTALAMIENTO
- * CRISTALES DE SEGURIDAD Y TEMPLADOS
- * CRISTALES TALLADOS I BISELADOS
- * ENVARILLADOS Y EMPLOMADOS

- * METACRILATO
- * PECERAS A MEDIDA
- * LETREROS LUMINOSOS
- * CISTALES COLORES

- * FALSOS TECHOS
- * MAMPARAS DE BAÑO
- * ENMARCACIÓN

ECOS

Moviment de la població. Mes de setembre

NAIXEMENTS

23.08.94. Daniel López Torrelló, fill d'Ignacio i Francisca.

05.09.94. Jaume Fullana Martín, fill de Jaume i Isabel.

12.09.94. Joan Ginard Sureda, fill de Rafel i Bàrbara.

14.09.94. Joan Arto Tosar, fill d'Antonio i M^a del Carmen.

23.09.94. Nerea Peset Amer, filla de Ramon i Catalina.

MATRIMONIS

15.09.94. Amado Leandro Ferrer Bagan amb Rosa Mª Sánchez de Larios.

24.09.94. Pedro Llaneras Sureda amb Mª Teresa Bru Mascasas.

24.09.94. Michael Robert Maly amb Sabine Kleinallermann.

DEFUNCIONS

04.09.94. Andrés Pérez Fernández, 90 anys. C/ Joan XXIII, 21

04.09.94. Esperança Bosch Gelabert, 87 anys. C/ Sorteta, 59. a) Gafarrona.

04.09.94. Francisca Esteva Bosch, 64 anys. C/ Sorteta, 59. a) Poletina.

12.09.94. Bàrbara Canet Sancho, 65 anys. C/ Creu, 2. a) Malindra.

14.09.94. Miquel Ginard Sancho, 85 anys. C/ Crec, 13. a) Barraca.

17.09.94. Elke Jaspers, 37 anys. C/Sorteta, 46.

20.09.94. Antònia Villalonga Gil, 91 anys. C/ Sorteta, 10. a) Guitza.

21.09.94. Mª Petrona Maria Massanet, 89 anys. C/ Gran Via, 4. a) De Sa Tafona.

PLUVIOMETRES DEL TERME D'ARTA				MES DE SETEMBRE DE 1994			
DATA	SA CORBAIA	URBANA	ES FONT	SON MAGANET	ETS OLORS	ERMITA BETLEM	COLONIA ST.FERE
DIJOUS, 1		1'2		1'7	0'5	1'2	
DIUMENGE, 4			12'0	2'0	0'8	2'8	1'5
DILLUNS, 5	5'1						
DIMARTS, 13						0'4	
DISSABTE, 17	18'5	30'8	30'5	30'3	48'1	17'8	6'0
DIUMENGE 18	2'2	2'5	4'1	5'0	5'4	2'9	
DILLUNS, 19						19'8	1'8
DIMARTS, 20						10'8	
DIJOUS, 22	19'5	19'0	21'6	18'2		18'0	
DIVENDRES, 23	12'6	9'3	15'2	12'1	19'4		
DIUMENGE, 25	17'8	11'8	15'0	14'0	10'1	4'7	14'0
DILLUNS, 26							5'1
DIMARTS, 27	5'5	0'8	5'1	3'9	1'2	5'4	3'7
DIMECRES, 28	40'0	42'0	35'5	38'7	42'4	31'5	54'6
DIJOUS, 29	2'4	1'3	3'7	2'2	3'6	5'0	2'0

TOTALS :

MES	123'6	118'7	142'7	128'1	149'7	102'3	106'7
ANY NATURAL	248'0	273'3	296'0	276'4	312'1	251'5	253'6
ANY AGRICOLA	123'6	118'7	142'7	128'1	149'7	102'3	106'7

COMPARACIO AMB EL MATEIX PERIODE DE L'ANY ANTERIOR (SETEMBRE 1993)

MES	56'3	62'6	62'2	67'0	76'4	68'5	57'9
ANY NATURAL	264'4	295'4	305'0	316'1	424'4	309'5	265'8
ANY AGRICOLA	56'3	62'6	62'2	67'0	76'4	68'5	57'9

Gavell d'adagis

Miquel Tous

Quan més són, més s'embuïen.
S'aigo és verda.
Un escalivat val per deu.
Un escalivat, d'aigo freda tem.
Tothom té, i qui no té que es
prepari.
Tothom té, i Sant Joan té es xot.
Déu no paga de garrot.
Déu ajud a s'enganat.
Lo que és de Déu, el dimoni no ho
toca.
Més val que mos tenguin enveja
que pietat.
S'unió fa sa força.
Contra sa força no hi ha resistència.
Bestreure vol dir m'ho dóna.
I què hem de fer? vendre ses cases
i anar a lloguer.
Més vell que es pastar.
Prest té sa sang a sa cresta.
Tenir ses formigues arran des tió.

S'estopa arran des foc s'encén.
Estan com es ca i es gat.
Igual que encomanar es formatge en
es gat.
Apuntar o escriure amb ses esmolles.
No hi ha mal que per bé no vengui.
Nom piu, Mariaina.
Cop piu, Mariaina.
Ja tenim la Seu plena d'ous.
Qui té fam somia rollos.
En es qui coalca no li diguis aferra't.
Es veïnats, veïnadegen.
Totes mos ponen, i sa rossa en fa dos.
No la m'has feta que no la m'hagi
pensada.
Se miren com es fasols.
No som res en aquest món.
Per un frare no s'esbuc es convent.
Erro de compte no fa paga.
A sa vida i sa mort, Déu la té.
Per força van es moros a missa.

Parlant clar s'entenén.
Mal fet?, mal fet és un geperut.
Qui xerra a darrere, xerra amb so
cul.
Cantar-li ses quaranta.
Sa veritat sempre sura.
Veritat només n'hi ha una.
Caldera vella, o bony o forat.
En tornar vells, tenim bony o bua.
Trobar ossos en es lleu.
No hi ha carn sense os.
Fer Pasco abans del Ram.
Que corri en Maneta.
Més fam que un guinavet nou.
Qui no té doblers que no tengui set.
Ca, barret!
Març marçot, es joves en es llit i es
vells en es clot.
Si es Puig d'Alpara du capell,
tendrem aigua fins al clotell.

UNISEX

Carrer Antoni Blanes, 24-baixos
ARTA - Telèfon 835777
Es prega demanar hora

CAFÈ GRAN VIA

NOVA DIRECCIÓ
(Tomeu i Jaume)

c/ Ciutat, 35 - Tel. 83 50 09

Especialitat en:

Tapes variades, frit, ronyons, callos,
croquetes.

Entrepans, hamburguesses, Pepitos de
llom, postres de casa, etc.

¿LE GUSTARIA AUMENTAR LOS INTERESES DE SUS
AHORROS CADA AÑO?

DEPOSITO FUTURO

- Dos millones de capital mínimo
- Plazo único de tres años
- Interés creciente
- Liquidación semestral

BANCA MARCH

Futbol sala

El torneig de futbol continua preparant-se. S'espera que el diumenge 30 d'octubre comencin els primers partits. La preinscripció ha reunit 19 equips i ja

s'han mantengut les reunions prèvies a la inscripció formal i s'han fixat els criteris a seguir, algunes novetats normatives que s'introdueixen a partir d'enguany i el cost del torneig. Sembla que la majoria d'equips confirmaran la inscripció i la lliga serà a punt de començar.

Judo

Els dies en què es practica aquest esport en la present temporada són els dimarts i els dijous entre les 19 i les 20 hores. Ja han començat les activitats amb una alta participació.

Gimnàstica Rítmica

Sota la direcció d'Eva Rincón també s'han reprès les activitats d'aquesta modalitat esportiva, que ha canviat els

dies en relació a la passada campanya. Enguany es faran els dilluns i els divendres de 17 a 19 hores.

Futbol sala federat

Els dos equips federats, sorgits de l'escola de futbol sala, ja han començat els entrenaments perquè a partir de dia 15 inicien les competicions oficials, tot i que no podem encara oferir el calendari perquè ells tampoc no el tenen. Iniciació i Benjamins són les categories en què competiran. Com a primer any, els desitjam tota la sort del món.

Des del 4 d'octubre han començat els alumnes de l'escola. Les sessions les fan en dimarts i divendres.

Atletisme

Carreres de relleus

El passat dissabte dia 1 va tenir lloc, amb participació artanenca, la tercera edició de la carrera de relleus que en aquests darrers anys es ve fent entre Manacor i Sant Salvador de Felanitx. Aquesta carrera consisteix a combinar les modalitats de ciclisme i atletisme mitjançant la participació de duets formats per un ciclista i un corredor de peu que han de cobrir el recorregut de la cursa amb el millor temps possible. Els ciclistes partiren de Manacor fins a l'inici de la pujada a Sant Salvador deixant darrere 12 km d'ascens continuat. Si bé els ciclistes arribaren gairebé en pelotó, fou l'artanenc Miquel Alzamora el primer en travessar la meta perquè el corredor Guillem Serra recollís el testimoni i inicià la pujada arribant el dotzè a la meta definitiva i obtenint una meritòria classificació per equips. Els altres duets formats per artanencs varen esser Joan Miralles - Julen Adrian, Miquel Febrer - Antoni Ginard i Miquel Tous - Antoni Serra, ciclista i corredor respectivament. També cal destacar la primera classificada en fèmines, Francesca Rosselló, que va formar equip amb una ciclista de Vilafranca. Es tracta d'una carrera en què les referències no tenen tanta importància com en altres donada la descompensació

existent entre les dues modalitats i que els ciclistes, amb la poca distància a recórrer que tenen, no poden aconseguir diferències importants que després els corredors de peu hagin de defensar. Així i tot, es tractà d'una carrera molt participada que es caracteritza per l'atractiu dels paratges per on passa i la conjunció d'esforços que esportistes de diferents esports duen a terme pel simple fet de participar.

El pròxim dimecres dia 12 i també a

Manacor hi torna haver una carrera semblant. En aquest cas combinant les modalitats de ciclisme per carretera, carrera a peu i mountain bike, això és, amb equips de tres, que hauran de cobrir diferents distàncies sobre diferents superfícies. El dissabte següent a Porreres també n'hi ha una altra de prevista semblant a la de Manacor-Felanitx. a totes dues s'hi espera la participació de corredors artanencs. «Bellpuig» vos tendrà informats.

Corredors del C. E. Sant Salvador a una carrera recent a Cala Rajada.

Bàsquet

DATA: 01/10/94			CATEGORIA: Júnior Femení				
PARTIT: C.E. Sant Salvador - Bons Aires							
PARCIALS: 5-10/9-16/13-27/20-44 24-56/28-62/30-73- [34/80]							
Nº	NOM	PUN	REB	Nº	NOM	PUN	REB
4	Amoros, M.	2	-	10	Tous, C.	8	1
5	Ginard, C.	-	-	11	Ginard M.	5	4
6	Obrador, S.	-	-	12	Pallicer, M.	6	5
7	Llabata, M.	8	7	13	López, C.	5	1
8				14	Ginard, B.	-	1
9	Santandreu, A.	-	-	15	Esteva. C.	-	4

COMENTARI: Primer partit de lliga al Polisportiu de Na Caragol de neta superioritat visitant. Les Júnior locals lluitaren molt, però la millor tècnica individual i la disciplina de l'equip del Bons Aires, tant en defensa com en atac, va ser insuperable. Cal dir que el nostre equip està inscrit en el grup A de la categoria Júnior on hi consten els millors equips de Mallorca, per tant és d'esperar que guanyar un partit sigui una tasca feixuga, però el cos tècnic del Club té l'esperança que aquesta experiència sigui positiva per augmentar el nivell de l'equip i també tenir l'oportunitat d'enfrontar-se al millor bàsquet femení de les Illes, ja que l'equip Sènior Femení també participa a la lliga de les millors, per tant, coratge i endavant!

El proper desplaçament de l'equip júnior femení serà al camp del Jovent de Palma mentre que l'equip júnior masculí es desplaçarà a Felanitx, l'equip sènior femení es tornarà desplaçar a la pista del Jovent i l'equip senior masculí a Porreres.

El Club Esportiu Sant Salvador (secció bàsquet) té previst fer la presentació dels equips del club el pròxim dia 12 a les 17:30 hores al Polisportiu de Na Caragol.

DATA: 2/10/94			CATEGORIA: Sènior Masculí				
PARTIT: SANIMETAL - JOAN CAPO (FELANITX)							
PARCIALS: 6-7/17-14/32-20/51-28 60-33/71-38/83-43 [97-58]							
Nº	NOM	PUN	REB	Nº	NOM	PUN	REB
4	Riera, M.	18	9	10	Vaquer II, P.	10	-
5	Gili, A.	19	4	11	Vaquer I, P.	5	2
6	Riera, M.A.	3	6	12			
7	Nicolau, B.	1	2	13	Nicolau, F.	4	3
8	Carrió, R.	7	4	14	Jorda, M.	17	6
9	Galan, M.	4	2	15	Bover, D.	4	6

COMENTARI: Primer partit de l'equip Sènior Masculí amb l'única aspiració d'aquesta temporada de l'ascens a la tercera Divisió. Del partit tant sols cal dir que l'equip artanenc del SANIMETAL va esborrar de la pista l'equip Felanitxer quant aquest va deixar treure el contratac a l'equip d'Artà. Els parcials són tant eloqüents que no necessiten cap comentari, amb ells podem veure com la diferència de l'equip artanenc va començar a venir a partir del minut 10 de la primera part. Un fet a destacar va ser que l'equip artanenc va llançar 55 tirs lliures i en va convertir 44 és a dir un 72% d'encert.

DATA: 02/10/94			CATEGORIA: II Divisió Femenina				
PARTIT: Bar 'EL DORADO' - U.I.B. Palma							
PARCIALS: 9-7/14-21/21-19/36-30 39-30/48/37/50-48 [56-61]							
Nº	NOM	PUN	REB	Nº	NOM	PUN	REB
4	Garau, M	-		10	Balaguer, M.	11	
5	Ginard, M.	20		11			
6	Lorenzo, V.	2		12			
7	Flaquer, M.	11		13	Esteva, F.	-	
8	Bauzà, A.	4		14	Gelabert, A.	2	
9	Tous, M.F.	-		15	Tous, A.	6	

COMENTARI: Partit que l'equip de EL DORADO va jugar molt bé durant trenta minuts, però després les personals varen vèncer l'equip artanenc que a falta de 10 minuts per a l'acabament del partit tenia una diferència de 13 punts al seu favor, però 5 jugadores varen haver d'abandonar el camp eliminades per cinc personals i no es va poder mantenir el marcador perquè amb aquests 10 minuts l'equip artanenc va encaixar 17 punts que varen donar la victòria a l'equip visitant. El cos tècnic donà l'enhorabona a l'equip i a totes les jugadores per la seva entrega.

FORN DE CAN BECA

Cada dia, bon pa

Despatx central:

Rafel Blanes, 51 - Artà - Tel. 83 61

Hípica.

Galeria

Portuguesa: una raça a tenir en compte

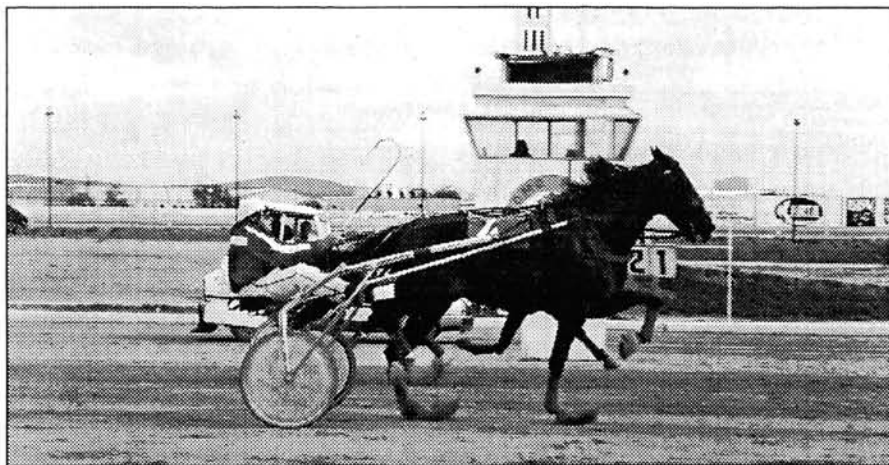
Si hi havia una cosa que em feia ganes de fa temps era publicar un quadre de les races que parteixen d'aquesta egüa que vàrem tenir dins el nostre poble fa quasi tres dècades i que va ser na Portuguesa.

Portuguesa era una filla del semental de l'estat Ornifle i si bé ella fou una trotadora del caramull a l'hora de parlar de Portuguesa com a mare, padrina, repadrina, etc. ens hauriem de treure el capell. Els seus fills no han destacat el més mínim ja que ni Victorino ni Fakir d'es Bosc foren cracks. Ara, filles com Unita, posseïdora avui encara del record dels 3000 mts, no li calen presentacions amb un record de 1'21" essent-ho tot dins el món del trot de finals dels anys 70. Una altra filla, Zeta, ha estat un dels productes més honorats de la pista manacorina de tota la seva història. Zeta suplía les seves carències físiques (era molt petita) amb una entrega fantàstica.

C. Unita no va destacar com a trotadora però quí dins el món dels cavalls no recorda el seu primer producte, Jivaro, petit però valent com cap altre; o Mel, mare d'una de les trotadores més destacades del moment com és Unita Star's. Polida, Nispro i Tita que moriren abans de poder acabar de demostrar tot el que duïen dins. A Habanera també la podem resumir ràpidament: dos fills, S'Artanera (lesionada) i Uski que amb tres anys ja ha marcat 1'22".

I la darrera filla, Ladina VX que quan va néixer ella morí Portuguesa. Encara no hem vist els seus veritables productes ja que Sa Nostra VX no ha acabat de funcionar i els dos fills d'Orio sens dubte tenen condicions per al millor.

Dins un altre ordre de coses hem d'assenyalar la victòria del cavall de Mateu Vicens Vent de Fophy que debutava el passat 25 de setembre a Son Pardo i guanyava fàcilment la seva cursa. Poltre sens dubte a tenir-hi esment. També el dia 25 Unita guanyava la seva carrera i rodava a 1'20"5 rebaixant el seu record 1"5. També dir que al final Roure va haver de ser sacrificat en no recuperar-se de la seva lesió. Així mateix hem de destacar la participació de dues eugues artanengues a les

Meravella i Panyora participants a les classificatòries del gran Premi Comunitat Autònoma

RANQUING corresponent al mes de SETEMBRE de 1994							
Fins al DIUMENGE 25 de SETEMBRE							
Nom del cavall	Millor temps	Pts	SP 16	MA 17	MA 24	SP 25	Pts
MERAVELLA	1'22"1		2n		-		2
Panyora					-		
POL TRELLO	1'24"5				2n		2
Rigoletto					-		
Truyola LC			-		-		
Twist Emeraude			-	-			
UNITA STARS	1'20"5		-		1r		3
Un Nacional			-				
Uruguaya					-		
Valse de Nuit			-		-		
VENT DE FOPHY	1'29"				1r		3
VOLIVA	1'22"1		1r		-		3
Vol d'es Etangs			-				

Electrodomesticos

CASA FUNDADA EN
1954

Casa Botella, s.l.
C/ Batlessa, 25 - 07570 - ARTA (Mallorca)
Tels. 83 62 54

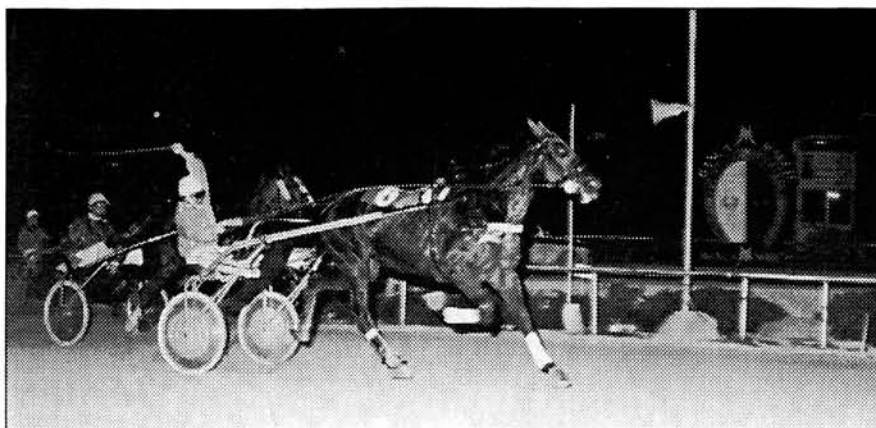
GRAN EXPOSICION:

Sony - Siemens - Braun - Miele - AEG
Zanussi - Philips - W. Westinghouse
Thomson - Moulinex - Teka
Cerberó - Fagor

Lavadoras automáticas 1/2 carga 36.500 pts.

Secadoras ropa 5 Kg. 29.900 pts.

**Colchones y somieres Pikolin
15% descuento**

Panyora

classificatòries pel Gran Premi Comunitat Autònoma. Són Panyora i Meravella. D'aqueixes línies desitjar-les tota la sort del món.

Per una altra part, el Club Hípic d'Artà vol respondre a l'escrit anomenat Punt i Final aparegut a la revista local Artà fent referència a uns actes succeïts a la pista de Son Catiu durant les passades curses del dia de Sa Fira.

Primerament volem assenyalar que a l'escrit sembla que es mesclen un parell de temes prestats a la confusió. Si bé l'escrit parla d'una disputa entre dues persones dins un termes de poca educació i cortesia volem recalcar la nul·la participació de qualsevol membre o cosa relacionada amb el Club Hípic d'Artà, o la incitació per part del Club a la polèmica. Si aquesta hi és, és a partir de causes totalment llunyanes al Club.

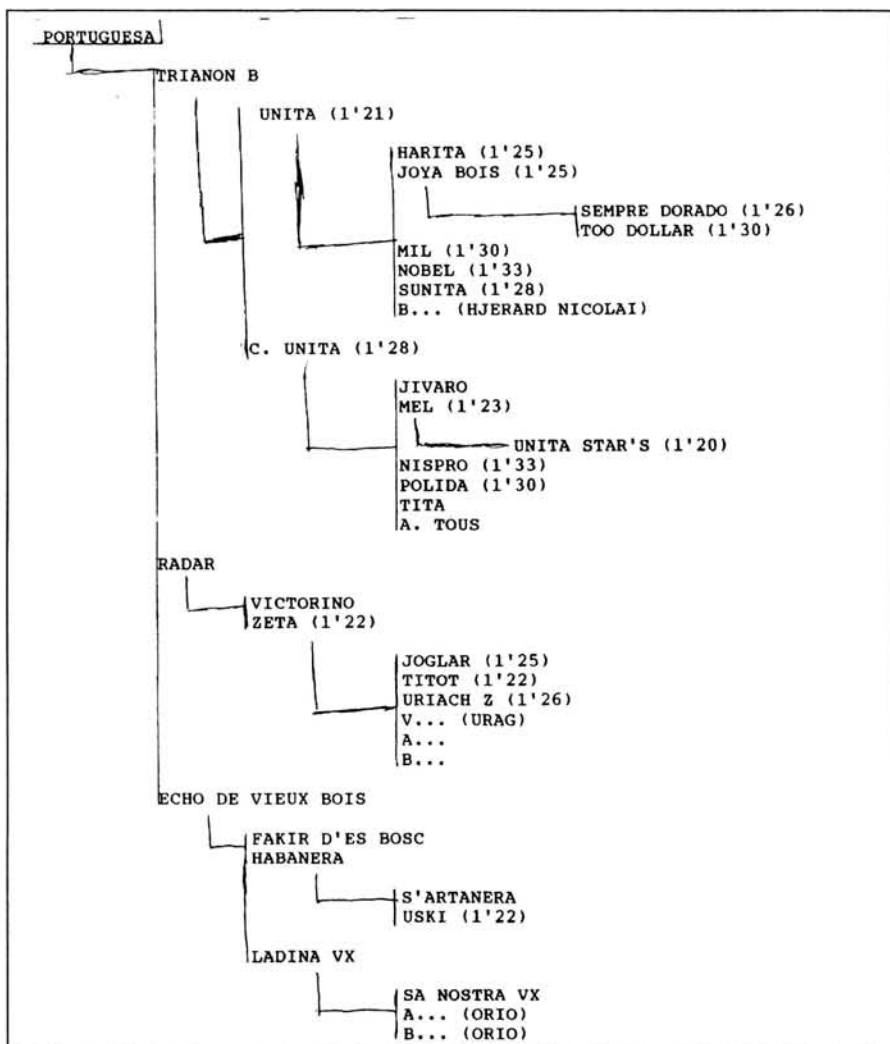
Segon: el Club Hípic d'Artà no està en disposició de voler omplir les vitrines a ningú; ni a na Meravella ni a cap cavall del Club o de fora d'ell. Si aquesta egua sortia col·locada allà on hi sortia és perquè li tocava. Li volem fer saber que a les curses d'Artà els cavalls no es col·loquen de més gros a més petit ni de més lleig a més bell. Els cavalls que corren a Artà estan col·locats pel programador de l'Hipòdrom de Manacor i baix les mateixes condicions que s'usen en aquell hipòdrom.

Tercer: si Meravella ha guanyat la seva cursa de Sant Salvador i Sa Fira també on han fet Valse de Nuit i Un Nacional, o sigui que, segons l'article, ja tendríem tres carreres «preparades» per als locals. Li podem dir que

no és així, i si no que ho demanin a cavalls com Pol Trello o Uruguaya que s'han vist superats pels anteriors i els seus propietaris no han mostrat el seu desencant com l'article vol suposar ja que ells sí que hi entenen de cavalls i saben que està fet amb bona voluntat i així com hauria estat a Manacor. És a dir, que saben del que parlen.

Quart: li suggeriríem que no mesclés els criteris personals contra una persona involucrant un institució totalment respectable com el Club Hípic d'Artà.

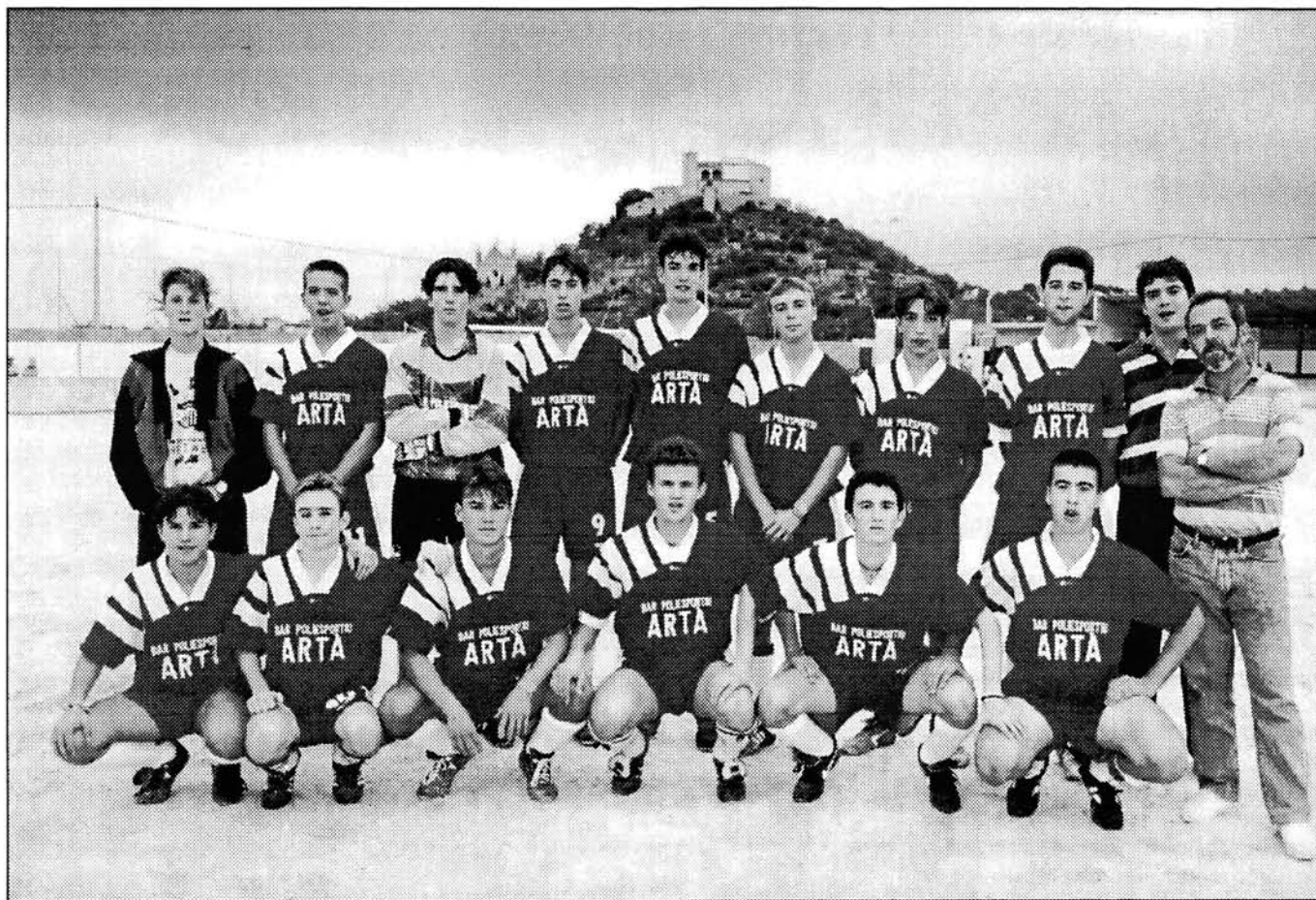
Club Hípic d'Artà, 26 de setembre de 1994.

INSTALACIONES Y
REPARACIONES ELÉCTRICAS.
ILUMINACIÓN.
ELECTRODOMÉSTICOS.
TELICO: FAX Y TELÉFONOS

MÉNDEZ NÚÑEZ, 16, bajos
TELS. 56 37 95 - 83 61 80. FAX 83 52 70
CALA RATJADA

Futbol

Equip juvenil del C. D. Artà que dia 25 de setembre jugà el primer partit a Ses Pesqueres: drets, d'esquerra a dreta, Jaume Ginard M., Joan Vives, Jaume Mir, Fernando Troya, Joan Tous, Josep Canet, Ciriaco Pérez, Sebastià Mascaró. Miquel Rosselló i Jaume Mascaró (entrenador). Acotats, en el mateix ordre, Miquel Llaneras, Víctor Galán, Ramon Ferrer, Sebastià Dalmau, Jaume Ginard G. i Guillem Ferragut.

Juvenils

ARTÀ, 3 - S'HORTA, 1

Mir, Troya, Canet, Mascaró, Dalmau, Ciriaco, Llaneras, Ferrer, J. Ginard, Tous, Víctor.

Golejaren Víctor, Llaneras i Dalmau.

ARTÀ, 5 - LLOSETENSE, 3

Mir, Troya, Tous, Mascaró, Dalmau, Canet, Llaneras, Ferrer, J. Ginard, Ferragut, Víctor.

Marcaren Dalmau (2), Llaneras, Ferrer i Víctor.

Els dos partits jugats dins el propi camp han permès aconseguir les dues primeres victòries de la temporada. Quant al joc, cal dir que s'ha fet bon futbol, i s'ha jugat alegre, però també s'ha de dir que

hi ha hagut estones de joc embullat, sense domini. Els dos partits, poden tenir la mateixa història. Un resultat clar a favor dels artanencs, encara, que al segon partit, les coses es varen complicar un poc al final, ja que d'un 4-1 es va passar a un 4-3. Els jugadors consideren que tenen bones perspectives per diumenge i confien seguir en aquesta ratxa de bon joc.

Penyes

Resultats de les 4 primeres jornades:

Viatges Llevant, 5 - Almudaina, 4.

S'Estil, 1 - Almudaina, 5.

Almudaina, 7 - Rte. Asturias, 1.

Can Simó, 5 - Almudaina, 2.

Comentari:

Irregular inici de s'Almudaina en aquesta primera temporada en el futbol de penyes. Tot i això, partit a partit va agafant un millor nivell de joc més d'acord amb la plantilla que té.

Un exemple és el darrer partit jugat amb un dels millors equips d'aquest grup, que no els va poder superar amb claretat fins als darrers 15 minuts quan s'Almudaina es trobava amb 9 jugadors al camp.

Cadets

Avance 8 - Cardassar 0
(F. Barbón 3, T. Barbón, Grillo
Jaume, Israel, Genovard 2)
Campos 1 - Avance 2
(Genovart, Grillo Jaume)

Infantils

Avance 0 - Olímpic Ma. 4
J. Sallista 2 - Avance 3
(Piñeiro 2, R. Flaquer)

Benjamins (Amistosos)

Son Servera 2 - Avance 1
Margaritense 0 - Avance 5

Patrocina:

TROFEU A LA REGULARITAT C.D.AVANCE

Donarem les classificacions a partir del proper número

Taller i Despatx: C/ Major, 107
Tels. 83 62 80 - 83 50 51 Fax 83 53 18

ES MONUMENT

vos ofereix:

Dos salons per celebrar-hi els aconeteixements més importants:

**NOCES, COMUNIONS,
BATEJOS, i,
SOPARS ESPECIALS**

quintos, pandilles, esports, familiars, etc...

NOVETAT IMPORTANT:

SERVEI a DOMICILI

Si heu de celebrar la vostra festa a casa, el Monument també vos ajuda amb un servei de Menjador -inclou menjar i cambrers- i de distribució a domicili de cadires, taules, ganivets, tassons, etc....

INFORMES en:

Avda. Ferrocarril, nº4
Telf. 836 248 - 835 896

ARTÀ

Es Racó

La foto que avui encapçala la secció va ser presa a la Colònia de Sant Pere, més o manco on hi ha la Residència. Al fons es pot veure en Xoroi i part d'es Pas d'es Parral. Els que posen eren un grup d'amics que passaven un dia d'estiu en companyonia.

De dreta a esquerra i començant per darrera són: En Toni Gili, Salero; Jaume

Sancho, Corb; Joan Tous, Eretes; Biel Genovard, Confit, Tomeu Forteza, aleshores vicari d'Artà, Sebastià Amorós, Creu Vella, Tòfol Carrió, Balín; Andreu Tous, de Ca Na Joana i en Miquel Bonnín, Guixó.

Asseguts i amb el mateix ordre: Toni Pons, Xina; Andreu Alcover, d'Es Racó; Joan Pons, Xina; Joan Carrió, d'Ets Olors; Francesc Lliteras, Nonga; Àngel Torres, germà de n'Amparo, casada amb en Pep

Bossa; i el darrer és en Pere Torres, de Foto Torres.

Els eren 16 bergantells que ja tenen un grapat d'anys més a l'esquena però que, sortadament i en contra del que sol ser habitual en fotografies d'aquesta secció, encara tenen energies per molts d'anys. Hauran mudat les curolles d'aquells temps? La vida passa i sempre descobreix noves quimeres, però mai no cau malament recordar la joventut.

ENDEVINALLA

de Pere Xim

Solució a la publicada:

Sa Fira

És dia molt senyalat
no les podem oblidar
tots volem molt recordar
a un nostre ser estimat.

No serà un recordat
mentres tenguim aturats
fins que no se n'hagi anat
d'aquest món cap a l'espai.

Els Gorans

TORNAREM EL DIA 22/X